

Προεδρικό Διάταγμα 160/2008

Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των ΑΕΙ
(Δημοσιεύεται στο ΦΕΚ Α' αρ. 220/3 Νοεμβρίου 2008)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) των άρθρων 4 παρ. 2 του ν. 3549/2007 (Α' 69), 5 παρ. 2 και 3 του ν. 2083/1992 (Α' 159), όπως η τελευταία διάταξη συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3549/2007, 1 παρ. 1 και 11 παρ. 2 περ. ε' του ν. 1404/1983 (Α' 173), όπως η πρώτη διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2916/2001 (Α' 114) και η τελευταία αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 παρ. 6 του ν. 2916/2001 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 παρ. 4 του ν. 3549/2007,
- β) των άρθρων 5 παρ. 1 και 4, 6 παρ. 5, 6 και 7, 11, 12 παρ. 1, 13 παρ. 1, 14 παρ. 5 και 26 παρ. 2 του ν. 3549/2007,
- γ) των άρθρων 3 παρ. 1 εδ. α' και 4 παρ. 3 εδ. α' του ν. 2083/1992, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 8 παρ. 1 και 2 του ν. 3549/2007, και του άρθρου 8 παρ. 3 του ν. 3549/2007,
- δ) των άρθρων 3 παρ. 2 περ. β' και γ', 6 παρ. 2 και 3, 12 παρ. 10 περ. ε', 18 παρ. 7 περ. α', 32 παρ. 1, 33 παρ. 2 του ν. 1404/1983, όπως η προτελευταία διάταξη αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του ν. 2916/2001, και 4 παρ. 2 περ. ββ' του ν. 3027/2002 (Α' 152),
- ε) του άρθρου 20 παρ. 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45),
- στ) της υπ' αριθμ. Υ251/2007 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός αρμοδιοτήτων Υφυπουργών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων» (Β' 1944),
- ζ) του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
2. Το γεγονός ότι το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας δεν γνωμοδότησε εντός της προθεσμίας που τάχθηκε σ' αυτό με το 11647/12.2.2008 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Την 144/2008 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Πεδίο εφαρμογής - Οργάνωση λειτουργίας ΑΕΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής - Οργάνωση ακαδημαϊκής, διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας

1. Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του Συντάγματος είναι τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού και του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3549/2007. Ειδικότερα, στα μεν ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνονται τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών που αποκαλούνται εφεξής «Πανεπιστήμια», στα δε ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνονται τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύ-

ματα (Τ.Ε.Ι.) και η Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.).

2. Κάθε Α.Ε.Ι. ασκεί διδακτικό, ερευνητικό και κάθε άλλο έργο που προβλέπεται από το νόμο στο πλαίσιο της αποστολής του. Το έργο των Α.Ε.Ι. υποστηρίζεται από τις διοικητικές, οικονομικές και τεχνικές υπηρεσίες κάθε ιδρύματος. Το διδακτικό, ερευνητικό και κάθε άλλο έργο των Α.Ε.Ι. υπόκειται σε διαρκή αξιολόγηση με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από αυτά στο πλαίσιο της αποστολής τους.

3. Τα Α.Ε.Ι. αποτελούνται από Σχολές, Τμήματα, Τομείς, Εργαστήρια, Κλινικές, Μουσεία, Σπουδαστήρια και λοιπές μονάδες, καθώς και Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης, τα οποία συνιστούν τις ακαδημαϊκές μονάδες κάθε ιδρύματος. Η ακαδημαϊκή λειτουργία των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνει το ερευνητικό και διδακτικό έργο, τα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών που παρέχονται από τις ακαδημαϊκές μονάδες κάθε ιδρύματος και τη λειτουργία των μονοπρόσωπων και συλλογικών οργάνων που λαμβάνουν αποφάσεις για τα θέματα αυτά.

4. Ι. Συλλογικά όργανα είναι:

Για τα Πανεπιστήμια:

- α) η Σύγκλητος (άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992) και η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης (άρθρο 2 περ. α' του ν. 3685/2008, Α' 148),
- β) το Πρυτανικό Συμβούλιο (άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992),
- γ) η Γενική Συνέλευση Σχολής (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1268/1982),
- δ) η Κοσμητεία (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1268/1982),
- ε) η Γενική Συνέλευση (άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1268/1982) και η Γενική Συνέλευση ειδικής σύνθεσης (άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008) Τμήματος,
- στ) το Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος (άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1268/1982),
- ζ) η Γενική Συνέλευση Τομέα (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1268/1982),
- η) η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008),
- ι) η Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών (άρθρο 2 περ. γ' του ν. 3685/2008) και
- θ) το συντονιστικό όργανο σε περίπτωση κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών Α.Ε.Ι. (άρθρο 10 παρ. 1β του ν. 3685/2008).
- Για τα Τ.Ε.Ι. και την Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.:
- α) η Συνέλευση (άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983) και η Συνέλευση ειδικής σύνθεσης (άρθρο 2 περ. α' του ν. 3685/2008),
- β) το Συμβούλιο (άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983),
- γ) το Συμβούλιο Σχολής (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1404/1983),
- δ) η Γενική Συνέλευση Τμήματος ή Κέντρου Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής (Κ.Ξ.Γ.Φ.Α.) (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983) και η Γενική Συνέλευση ειδικής σύνθεσης Τμήματος (άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008),
- ε) το Συμβούλιο Τμήματος ή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983),
- στ) η Γενική Συνέλευση Τομέα (άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1404/1983),
- ζ) η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008),

η) η Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών (άρθρο 2 περ. γ' του ν. 3685/2008) και

θ) το συντονιστικό όργανο σε περίπτωση κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών Α.Ε.Ι. (άρθρο 10 παρ. 1β του ν. 3685/2008).

II. Μονοπρόσωπα όργανα είναι:

Για τα Πανεπιστήμια:

α) ο Πρύτανης (άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992),

β) οι Αντιπρυτάνεις (άρθρο 3 παρ. 1στ του ν. 2083/1992, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 3027/2002, Α' 152),

γ) ο Γραμματέας (άρθρο 6 του ν. 3549/2007),

δ) οι Κοσμήτορες Σχολών (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1268/1982),

ε) οι Πρόεδροι Τμημάτων (άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1268/1982),

στ) οι Διευθυντές Τομέων (άρθρο 9 παρ. 1 ν. 1268/1982), Εργαστηρίων, Κλινικών, Μουσείων κ.ά. (άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 1268/1982, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 79 παρ. 3 του ν. 1566/1985, Α' 167),

ζ) ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών (άρθρο 2 περ. δ' του ν. 3685/2008),

η) Οι Σύμβουλοι Σπουδών Σχολών ή Τμημάτων (άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3549/2007) και

θ) Οι Συντονιστές Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων του Πανεπιστημίου και των Σχολών ή Τμημάτων του (άρθρο 5 παρ. 1 της Φ5/89656/Β3/2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων», Β' 1466).

Για τα Τ.Ε.Ι. και την Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.:

α) ο Πρόεδρος (άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983),

β) οι Αντιπρόεδροι (άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983),

γ) ο Γραμματέας (άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3549/2007),

δ) οι Διευθυντές Σχολών (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1404/1983),

ε) οι Διευθυντές Παραρτημάτων (άρθρο 5 παρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 10 παρ. 1 και 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983),

στ) οι Προϊστάμενοι Τμημάτων ή Διευθυντές Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983),

ζ) οι Υπεύθυνοι Τομέων ή Εργαστηρίων (άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1404/1983),

η) Οι Σύμβουλοι Σπουδών Σχολών ή Τμημάτων (άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3549/2007),

θ) Οι Συντονιστές Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων του Τ.Ε.Ι. ή της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και των Σχολών ή Τμημάτων τους (άρθρο 5 παρ. 1 της Φ5/89656/Β3/2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων») και

ι) ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών (άρθρο 2 περ. δ' του ν. 3685/2008).

5. Η διοικητική και οικονομική λειτουργία των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες που εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία κάθε ιδρύματος και τη χρηστή διαχείριση των πόρων και της περιουσίας του. Ειδικότερα, οι υπηρεσίες των Α.Ε.Ι. διαρθρώνονται σύμφωνα με τον Οργανισμό Διοικητικών, Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών κάθε Α.Ε.Ι. και έχουν ως αποστολή ιδίως:

α) την αξιόπιστη στήριξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος,

β) τη συμβολή τους στην αναβάθμιση της ποιότητας των συνθηκών εργασίας των μελών του ιδρύματος και

γ) την οργανωτική και επιτελική στήριξη και την

ενεργό συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή πορεία του ιδρύματος.

6. Στο πλαίσιο της κοινωνικής λογοδοσίας των Α.Ε.Ι., οι Πρυτάνεις ή Πρόεδροι των Α.Ε.Ι. υποβάλλουν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέχρι το τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους τους απολογισμούς των τετραετών ακαδημαϊκών-αναπτυξιακών προγραμμάτων τους, προκειμένου να εγκριθούν από το Υπουργείο και να ληφθούν υπόψη κατά τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προς τη Βουλή για την κατάσταση της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Συμβούλια και Επιτροπές

Άρθρο 2

Συμβούλια - Επιτροπές

1. Στα Α.Ε.Ι. λειτουργούν τα Συμβούλια και οι Επιτροπές που προβλέπονται από τον νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος ή συνιστώνται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του ιδρύματος που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του (άρθρο 1 παρ. 9 ν. 2083/1992).

2. Τα Συμβούλια και οι Επιτροπές των Α.Ε.Ι. είναι κυρίως:

α) η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας,

β) το Τεχνικό Συμβούλιο ή η Τεχνική Υπηρεσία,

γ) η Επιτροπή Δεοντολογίας,

δ) το Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.),

ε) το Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.), Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΡ.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) και του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και

στ) το Πειθαρχικό Συμβούλιο φοιτητών ή σπουδαστών.

3. Η συγκρότηση των Συμβουλίων και των Επιτροπών των Α.Ε.Ι. ορίζεται σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και τον Εσωτερικό Κανονισμό. Όσοι επιφορτίζονται με την άσκηση συγκεκριμένων καθηκόντων υποχρεούνται να προβούν, αμέσως μετά τη λήξη της θητείας τους ή την ολοκλήρωση του ανατιθέμενου έργου και πάντως σε ετήσια βάση, σε υποβολή έκθεσης απολογισμού προς το όργανο το οποίο τους όρισε.

4. Η λειτουργία των Συμβουλίων και των Επιτροπών των Α.Ε.Ι. διέπεται από τις σχετικές ειδικές διατάξεις που ισχύουν για καθένα από αυτά και κατά τα λοιπά από τους γενικούς κανόνες λειτουργίας των συλλογικών οργάνων των Α.Ε.Ι. που καθορίζονται στο Κεφάλαιο ΙΑ' του Κανονισμού αυτού. Επικουρικώς εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 3

Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας

1. Η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) κάθε Α.Ε.Ι. συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου ή Συνέλευσης του ιδρύματος και απαρτίζεται από:

α) τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή τον αντίστοιχο Αντιπρόεδρο του Τ.Ε.Ι. ως πρόεδρο,

β) τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.,

γ) έναν (1) κοινό εκπρόσωπο του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, ο οποίος ορίζεται με εκλογή από το σύνολο των υπηρετούντων στις κατηγορίες αυτές μετά από πρόσκληση του Πρύτανη ή

Προέδρου, και

δ) έναν (1) εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών, ο οποίος ορίζεται από κοινού από τα διοικητικά συμβούλια των φοιτητικών ή σπουδαστικών συλλόγων.

Στα Πανεπιστήμια συμμετέχει επίσης ένας (1) εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών, ο οποίος ορίζεται με εκλογή από το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών.

2. Η θητεία των μελών της ΜΟ.ΔΙ.Π. είναι τετραετής. Οι εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζονται για ετήσια θητεία.

3. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται διοικητικά από Γραμματεία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή τον αντίστοιχο Αντιπρόεδρο του Τ.Ε.Ι. Μέχρι τη λειτουργία της Γραμματείας αυτής η ΜΟ.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου του Α.Ε.Ι.

4. Η πρόσκληση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης διανέμεται στα μέλη της ΜΟ.ΔΙ.Π. το αργότερο προ 48 ωρών. Στις συνεδριάσεις μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, υπάλληλος της Γραμματείας της ή, μέχρι τη λειτουργία αυτής, υπάλληλος της Γραμματείας του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου, ο οποίος τηρεί και τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Μονάδας.

Άρθρο 4

Επιτροπή Δεοντολογίας

1. Η Επιτροπή Δεοντολογίας κάθε Α.Ε.Ι. έχει ως έργο τη διασφάλιση της τήρησης και εφαρμογής των κανόνων δεοντολογίας από όλα τα μέλη του ιδρύματος. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για τη διαπίστωση της παράβασης των κανόνων δεοντολογίας και για τη σύνταξη γενικής ετήσιας έκθεσης ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων αυτών. Η έκθεση υποβάλλεται στον Πρύτανη ή τον Πρόεδρο του ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή τον αντίστοιχο Αντιπρόεδρο του Τ.Ε.Ι. ως πρόεδρο και από τους Κοσμήτορες ή Διευθυντές των Σχολών ως μέλη.

Όπου δεν υπάρχουν Σχολές, στην Επιτροπή μετέχουν οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι των Τμημάτων του ιδρύματος.

3. Η Επιτροπή Δεοντολογίας υποστηρίζεται διοικητικά από Γραμματεία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή τον αντίστοιχο Αντιπρόεδρο του Τ.Ε.Ι. Μέχρι τη λειτουργία της Γραμματείας αυτής, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου του Α.Ε.Ι.

4. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, υπάλληλος της Γραμματείας της Επιτροπής, ο οποίος τηρεί και τα πρακτικά των συνεδριάσεών της.

5. Όλα τα μέλη του ιδρύματος οφείλουν να συντρέχουν την Επιτροπή Δεοντολογίας στο έργο της.

Άρθρο 5

Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

1. Η σύνθεση του Πειθαρχικού Συμβουλίου των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ορίζεται ως εξής:

α) Οι Πρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

β) Ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή ο αντίστοιχος Αντιπρόεδρος του Τ.Ε.Ι. ή ο

Αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του οικείου Α.Ε.Ι. και σε περίπτωση κωλύματος, ο Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού ή ο Ανάπτυξης ή ο αντίστοιχος Αντιπρόεδρος του Τ.Ε.Ι. ή μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της Διοικούσας Επιτροπής, που έχει τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή και

γ) ένας (1) Πρύτανης ή Πρόεδρος άλλου Α.Ε.Ι. της χώρας, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Χρέη γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί ο Γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

3. Σε περίπτωση παραπομπής Πρύτανη ή Προέδρου μετέχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο στη θέση του Αντιπρύτανη ή Αντιπρόεδρου ένας (1) επιπλέον Πρύτανης ή Πρόεδρος, οριζόμενος επίσης με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 6

Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π.

ή Ε.Τ.Ε.Π. και του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτα-

κτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού

1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. και του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, το οποίο ορίζεται με απόφαση του Πρύτανη ή Προέδρου του ιδρύματος και αποτελείται από:

α) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων του Διοικητικού Εφετείου που έχει την έδρα του στην περιφέρεια του Α.Ε.Ι., ο οποίος ορίζεται αρμοδίως με τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρος,

β) τον Πρύτανη ή Πρόεδρο και τους Αντιπρυτάνεις ή Αντιπροέδρους,

γ) Τους Κοσμήτορες ή Διευθυντές των Σχολών του Α.Ε.Ι., που αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές και

δ) δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. που κατέχουν τη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή, τα οποία κληρώνονται, με τους αναπληρωματικούς τους ίδιας θέσης και βαθμίδας, από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. και με θητεία δύο (2) ετών, η οποία αρχίζει την πρώτη ημέρα του επόμενου ακαδημαϊκού έτους από αυτό που ορίζονται.

2. Χρέη γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί διοικητικός υπάλληλος του Α.Ε.Ι., που ορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο.

Άρθρο 7

Πειθαρχικό Συμβούλιο φοιτητών ή σπουδαστών

Η Κοσμητεία ή το Συμβούλιο της Σχολής ή το Δ.Σ ή το Συμβούλιο του Τμήματος, κατά περίπτωση, έχουν αρμοδιότητα να διαπιστώνουν τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων από προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες και να επιβάλλουν τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Δικαιώματα και υποχρεώσεις προσωπικού Α.Ε.Ι.

Άρθρο 8

Ορκωμοσία

Τα διοριζόμενα στο Α.Ε.Ι. μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.), καθώς και τα μέλη του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και του διοικητικού προσωπικού, πριν από την ανάληψη

των καθηκόντων τους, δίνουν, κατ' επιλογήν τους, τον προβλεπόμενο όρκο της υπηρεσίας ή διαβεβαίωση, κατ' επίκληση της τιμής και της υπόληψής τους. Η σχετική διαδικασία λαμβάνει χώρα ενώπιον του Πρυτάνεως ή του Προέδρου του οικείου ιδρύματος, ή των νομίμων αναπληρωτών τους.

Άρθρο 9

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

Α. Δικαιώματα μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

1. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. απολαμβάνει πλήρως του δικαιώματος της ακαδημαϊκής ελευθερίας στην έρευνα και διδασκαλία και έχει δικαίωμα συμμετοχής σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετικά με θέματα έρευνας και διδασκαλίας και με θέματα που αφορούν στην εν γένει λειτουργία και διοίκηση του ιδρύματος και της οικείας Σχολής ή Τμήματος που υπηρετεί.
2. Η διοίκηση της οικείας Σχολής ή Τμήματος και του Α.Ε.Ι. οφείλουν να εξασφαλίζουν την εγκατάσταση (στέγαση, εξοπλισμό γραφείων κ.λπ.) για όλα τα υπηρετούμενα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.
3. Τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν ελεύθερα και ανεμπόδιστα στα συλλογικά όργανα της οικείας Σχολής ή Τμήματος και του ιδρύματος.

Β. Καθήκοντα και υποχρεώσεις μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

1. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. δικαιούται και υποχρεούται να παρέχει διδακτικό-εκπαιδευτικό, ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο, όπως ορίζεται στις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
2. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. οφείλει να δέχεται τακτικά τους φοιτητές ή σπουδαστές για θέματα που σχετίζονται με την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία.
3. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. οφείλει να συμμετέχει ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων, συμβουλίων και επιτροπών του ιδρύματος και να συμβάλλει στην οργάνωση και στη σωστή και εύρυθμη λειτουργία των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων της οικείας Σχολής ή Τμήματος και του Τομέα που ανήκει.

Άρθρο 10

Δικαιώματα και υποχρεώσεις λοιπών κατηγοριών προσωπικού

Τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., καθώς και τα μέλη του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού (Επιστημονικοί Συνεργάτες, Βοηθοί, Επισκέπτες Καθηγητές, Εντεταλμένοι Επίκουροι Καθηγητές, Ειδικοί Επιστήμονες, Διδάσκοντες του Προεδρικού Διατάγματος (Π.Δ.) 407/1980, Ωρομίσθιοι, Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες, Εκπαιδευτικοί Ειδικών Μαθημάτων κ.ά.), έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις ανάλογες προς εκείνες των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., με τις διαφοροποιήσεις και περιορισμούς που θέτει η ισχύουσα σχετική νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό, τα ειδικότερα καθήκοντα και υποχρεώσεις του επί συμβάσει προσωπικού καθορίζονται με τις συμβάσεις πρόσληψής τους.

Άρθρο 11

Όργανα ελέγχου εκπλήρωσης υποχρεώσεων

Ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής Σχολής, ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος Τμήματος και ο Διευθυντής ή Υπεύθυνος Τομέα, Εργαστηρίου ή Κλινικής υποχρεούνται να ελέγχουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., καθώς και του λοιπού βοηθητικού, ειδικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού που διατίθεται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις και να

ενημερώνουν σχετικά τον Πρύτανη ή Πρόεδρο και τη Σύγκλητο ή Συνέλευση του οικείου Α.Ε.Ι. Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του διοικητικού προσωπικού ελέγχεται ιεραρχικά από τους κατά το νόμο και τον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. οριζόμενους υπεύθυνους προϊστάμενους των Τμημάτων των Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών ή σπουδαστών

Άρθρο 12

Εγγραφή

1. Η εγγραφή των εισαγόμενων προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών γίνεται με την κατάθεση στη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος, μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, αίτησης εγγραφής και των δικαιολογητικών που προβλέπει ο νόμος. Η Γραμματεία ελέγχει τα στοιχεία του ενδιαφερομένου με το ατομικό δελτίο επιτυχίας και το επίσημο αντίγραφο του ονομαστικού πίνακα εισαγωγής. Η εγγραφή συγχρόνως σε δύο Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι. ή σε Σχολή ή Τμήμα Α.Ε.Ι. και σε άλλη Ανώτερη ή Ανώτατη Σχολή ή Τμήμα δεν επιτρέπεται. Σε κάθε εγγραφόμενο φοιτητή ή σπουδαστή παραδίδονται από τη Γραμματεία βιβλιário ή τρίπτυχο σπουδών ή δελτίο φοιτητικής ή σπουδαστικής ταυτότητας, οδηγός σπουδών, βιβλιário υγειονομικής περιθαλψής, εφόσον ζητηθεί, και δελτίο φοιτητικού ή σπουδαστικού εισιτηρίου.
2. Η Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος τηρεί για κάθε φοιτητή ή σπουδαστή ιδιαίτερη μερίδα ή ατομικό φάκελο, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, που περιέχει: α) τους τίτλους και τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν κατά την εγγραφή, β) αντίγραφα των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων που του έχουν χορηγηθεί γ) τις υποτροφίες ή τα βραβεία που του έχουν απονεμηθεί ή τις πειθαρχικές ποινές που του έχουν επιβληθεί και δ) κάθε σχετικό έγγραφο που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Το περιεχόμενο της ιδιαίτερης μερίδας ή του ατομικού φακέλου είναι προσιτό μόνο στην αρμόδια υπηρεσία και στον ίδιο τον φοιτητή ή σπουδαστή.

Άρθρο 13

Δικαιώματα και υποχρεώσεις

1. Οι φοιτητές ή σπουδαστές διεκπεραιώνουν τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους υποχρεώσεις σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της οικείας Σχολής ή Τμήματος.
2. Κάθε Σχολή ή Τμήμα μπορεί να απονέμει διακρίσεις και βραβεία στους φοιτητές ή σπουδαστές με βάση τον Κανονισμό λειτουργίας της οικείας Σχολής ή Τμήματος.
3. Οι φοιτητές ή σπουδαστές συνεργάζονται με το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό για τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους ανάγκες, στις ημέρες και ώρες που έχουν ανακοινωθεί στην αρχή κάθε εξαμήνου. Μπορούν επίσης να απευθύνονται στους Κοσμήτορες ή Διευθυντές και Προέδρους ή Προϊσταμένους των οικείων Σχολών και Τμημάτων για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους.
4. Οι φοιτητές ή σπουδαστές έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αιτήσεις στη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος. Η απάντηση στις αιτήσεις αυτές δίνεται σε εύλογο χρόνο, γραπτώς ή προφορικά, από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Γραμματείας.
5. Οι φοιτητές ή σπουδαστές συμμετέχουν, δια των νομίμως ορισμένων εκπροσώπων τους, ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων, συμβάλλοντας στην οργάνωση και λειτουργία των δι-

οικητικών και εκπαιδευτικών διαδικασιών των Σχολών, των Τμημάτων και του ιδρύματος γενικότερα.

6. Ως προς τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις των φοιτητών ή σπουδαστών εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για τη φοιτητική ή σπουδαστική μέριμνα, καθώς και οι διατάξεις των Κεφαλαίων Ε', Ζ', ΙΒ' και ΙΓ' του Κανονισμού αυτού.

Άρθρο 14

Διάθεση αιθουσών

Η διάθεση αιθουσών για φοιτητικές ή σπουδαστικές εκδηλώσεις γίνεται από τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής ή τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος, κατά περίπτωση, με έγκαιρη ειδοποίηση του διδάσκοντος στη συγκεκριμένη αίθουσα. Για αίθουσες που δεν ανήκουν σε Σχολή ή Τμήμα, αρμόδιος να παραχωρήσει την αίθουσα είναι ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του Α.Ε.Ι. Οι αίθουσες που διατίθενται πρέπει να παραδίδονται μετά τη χρησιμοποίησή τους στην κατάσταση στην οποία παρελήφθησαν.

Άρθρο 15

Διάρκεια φοίτησης

1. α) Με την επιφύλαξη της δυνατότητας ολοκλήρωσης των προπτυχιακών σπουδών κατά ένα εξάμηνο νωρίτερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης αντιστοιχεί στο διπλάσιο της ελάχιστης διάρκειας των προπτυχιακών σπουδών, όπως αυτή ορίζεται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών κάθε Σχολής ή Τμήματος.
β) Φοιτητές ή σπουδαστές που, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3549/2007, δεν έχουν συμπληρώσει ακόμη τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της Σχολής ή του Τμήματος που είναι εγγεγραμμένοι, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους μέχρι τη συμπλήρωση του ελάχιστου αυτού αριθμού εξαμήνων και πέραν αυτού, αυτοδικαίως, επί πέντε (5) επιπλέον ακαδημαϊκά έτη.
γ) Φοιτητές ή σπουδαστές που, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3549/2007, έχουν ήδη υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης και έχουν δηλώσει εγγράφως προς το οικείο Α.Ε.Ι. ότι επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους επί πέντε ακόμη ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το ακαδημαϊκό έτος που έπεται της ενάρξεως ισχύος του παρόντος διατάγματος. Οι σχετικές δηλώσεις αναφέρονται τα πλήρη στοιχεία του φοιτητή ή σπουδαστή, το εξάμηνο σπουδών που βρίσκεται κατά την υποβολή της δήλωσης, τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί με επιτυχία και την επιθυμία του να συνεχίσει τις σπουδές του. Οι δηλώσεις υποβάλλονται εντός εύλογης προθεσμίας που τάσσεται από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος με δημόσια πρόσκληση, ανακοίνωση, ατομική ειδοποίηση ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο που εξασφαλίζει την έγκαιρη οργάνωση της προθεσμίας για υποβολή των δηλώσεων από τους ενδιαφερόμενους. Μετά την πάροδο της προθεσμίας οι σχετικές δηλώσεις μπορούν να υποβάλλονται και οποτεδήποτε μέχρι τη λήξη του ανωτέρω ακαδημαϊκού έτους, εάν συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν τη μη εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης, ιδιαίτερα δε επειδή ο φοιτητής ή σπουδαστής δεν έλαβε εγκαίρως γνώση της προθεσμίας. Σε κάθε περίπτωση, οι δηλώσεις επιτρέπεται να υποβληθούν και πριν από την, κατά τα ανωτέρω, πρόσκληση των ενδιαφερομένων.
2. Μετά την πάροδο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, ο φοιτητής ή σπουδαστής θεωρείται ότι έχει απολέσει αυτοδικαίως τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα και διαγράφεται από τα μητρώα του Α.Ε.Ι. Για

την απώλεια της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας εκδίδεται από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος διαπιστωτική πράξη, η οποία κοινοποιείται στον διαγραφόμενο φοιτητή ή σπουδαστή με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο. Με τη διαπιστωτική πράξη βεβαιώνονται και τα μαθήματα, στα οποία ο διαγραφόμενος φοιτητής ή σπουδαστής έχει εξεταστεί επιτυχώς, με ρητή μνεία ότι δεν κατέστη πτυχιούχος. Τυχόν παράλειψη έκδοσης ή κοινοποίησης της διαπιστωτικής πράξης δεν επηρεάζει το κύρος της διαγραφής και της απώλειας της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας.

3. Κατά τη διάρκεια του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους η Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος καταρτίζει κατάλογο διαγραφέντων φοιτητών ή σπουδαστών, τον οποίο γνωστοποιεί στα όργανα της Σχολής ή του Τμήματος και σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες του ιδρύματος. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που χάνουν αυτοδικαίως, κατά τα ανωτέρω, τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα, δεν έχουν πλέον δικαίωμα παρακολούθησης των μαθημάτων και συμμετοχής στις εξετάσεις και, τυχόν προσερχόμενοι, δεν γίνονται δεκτοί ως εξεταζόμενοι, δεν συμμετέχουν στα οικεία συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των φοιτητών ή σπουδαστών και δεν έχουν εν γένει δικαίωμα συμμετοχής στο Α.Ε.Ι. με την ιδιότητα του φοιτητή ή σπουδαστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές ή σπουδαστές

Άρθρο 16

Φοιτητική ή σπουδαστική μέριμνα

Κάθε Α.Ε.Ι. μεριμνά για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων, οι οποίες επιτρέπουν στους φοιτητές ή σπουδαστές να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, διαμορφώνοντας τους απαραίτητους όρους σπουδών και διαβίωσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επιδεικνύεται για τους φοιτητές ή σπουδαστές με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι έχουν προτεραιότητα σε κάθε είδους παροχή και δικαίωμα που απορρέει από τη φοιτητική ή τη σπουδαστική τους ιδιότητα. Αρμόδια για τον καθορισμό των προϋποθέσεων χορήγησής τους είναι η οικεία Σύγκλητος ή το Συμβούλιο του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 17

Σίτιση - Στέγαση

Στους φοιτητές ή σπουδαστές παρέχεται δωρεάν ή με συμβολική ή περιορισμένη συμμετοχή σίτιση και στέγαση στην οικεία Λέσχη ή Εστία, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και με αποφάσεις της Συγκλήτου ή του Συμβουλίου του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 18

Υγειονομική περίθαλψη

1. Η υγειονομική περίθαλψη στους φοιτητές ή σπουδαστές παρέχεται σύμφωνα με τους όρους του νόμου. Κάθε φοιτητής ή σπουδαστής κατά την εγγραφή του στην οικεία Σχολή ή Τμήμα μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση φοιτητικού ή σπουδαστικού βιβλιαρίου περίθαλψης, συμπληρώνοντας υπεύθυνα δήλωση.
2. Υγειονομική περίθαλψη δικαιούνται: α) οι προπτυχιακοί φοιτητές ή σπουδαστές και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και β) οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές που εγγράφονται στο ίδρυμα ή επισκέπτονται το Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο διεθνών ή ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων ανταλλαγών και συνεργασίας.

Άρθρο 19

Διδακτικά συγγράμματα και βοηθήματα

Η παροχή διδακτικών συγγραμμάτων και βοηθημάτων στους προπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές γίνεται με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας (π.δ. 226/2007, Α' 256).

Άρθρο 20

Διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις

Στους φοιτητές ή σπουδαστές χορηγούνται δελτία φοιτητικού ή σπουδαστικού εισιτηρίου, σύμφωνα με τους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας. Τέτοιο δελτίο χορηγείται και στους αλλοδαπούς φοιτητές ή σπουδαστές, που εγγράφονται στο Ίδρυμα ή επισκέπτονται το Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο διεθνών ή ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων ανταλλαγών και συνεργασίας. Τα δελτία αυτά χορηγούνται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος, η οποία έχει την ευθύνη για τον έλεγχο των νομίμων προϋποθέσεων για τη χορήγησή τους.

Άρθρο 21

Φοιτητική μέριμνα για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται των παροχών της φοιτητικής μέριμνας καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους και μέχρι τη συμπλήρωση του μέγιστου χρόνου αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Πειθαρχικά παραπτώματα, ποινές και κυρώσεις

Άρθρο 22

Γενικές αρχές πειθαρχικού δικαίου

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής, περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα του αυτού προσώπου διωκόμενα πριν από την έκδοση οριστικής απόφασης για κάποιο από αυτά συνεκδικάζονται.
2. Για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα επιβάλλεται μία μόνο πειθαρχική ποινή. Η πειθαρχική ποινή που καταγγνώσθηκε για ένα πειθαρχικό παράπτωμα θεωρείται ότι αφορά και κάθε άλλο παράπτωμα που διαπράχθηκε από τον διωκόμενο πριν από την κατάγνωση της ποινής και το οποίο ήταν γνωστό από την πειθαρχική δικογραφία, εκτός εάν έγινε ρητή επιφύλαξη στην πράξη για την κατάγνωση της ποινής. Πειθαρχικό παράπτωμα που διαπράχθηκε πριν από την κατάγνωση της ποινής για άλλο παράπτωμα, αλλά έγινε γνωστό μετά από αυτήν, μπορεί να τιμωρηθεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής, εάν δικαιολογεί ποινή βαρύτερη από αυτήν που επιβλήθηκε.

Άρθρο 23

Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Πειθαρχικά παραπτώματα για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., καθώς και για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες συνιστούν η παραβίαση των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., η παραβίαση των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος και η παραβίαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να μην διατάσσεται η δημοκρατική λειτουργία και να μην θίγεται το κύρος του Α.Ε.Ι. και των λειτουργιών του. Ειδικότερα, πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως:
α) Η συνειδητή αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης αντιστοίχως άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας.
β) Η παράλειψη δήλωσης οποιασδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με την τελική έκβαση συγκεκριμένης έρευνας στην οποία συμμετέχουν.

γ) Η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων και υποδομών του ιδρύματος με τρόπο αντίθετο προς τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς τη νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι.

δ) Η επίδειξη συμπεριφοράς που κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3527/2007, Α' 26), όπως εκάστοτε ισχύει, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για τους δημοσίους υπαλλήλους.

2. Πειθαρχικά παραπτώματα για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες συνιστούν ιδίως:

α) Η χρήση μέσων ή μεθόδων που παραβιάζουν το αδιάβλητο των εξετάσεων.

β) Η εκ προθέσεως καταστροφή περιουσίας του Ίδρυματος.

γ) Η εκούσια παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ίδρυματος και των υπηρεσιών του.

Άρθρο 24

Πειθαρχικές ποινές

1. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. μπορούν να του επιβληθούν, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, οι ακόλουθες ποινές: α) έγγραφη επίπληξη, β) πρόστιμο όχι κατώτερο του ενός δεκάτου ούτε ανώτερο ολοκλήρου του μηνιαίου μισθού, γ) προσωρινή απόλυση ενός μηνός μέχρι ενός έτους, δ) οριστική απόλυση. Οι τιμωρούμενοι με την ποινή της προσωρινής απόλυσης λαμβάνουν το ήμισυ των τακτικών αποδοχών τους. Οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης επιβάλλονται σε ιδιαιτέρως σοβαρές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών υπό τις οποίες διαπράττονται και του διαπιστωμένου βαθμού υπαιτιότητας του διωκόμενου.

2. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού μπορούν να του επιβληθούν οι ακόλουθες ποινές: α) έγγραφη επίπληξη, β) πρόστιμο όχι κατώτερο του ενός δεκάτου ούτε ανώτερο ολοκλήρου του μηνιαίου μισθού, γ) η προσωρινή απόλυση ενός μηνός μέχρι ενός έτους, δ) η οριστική απόλυση. Οι τιμωρούμενοι με την ποινή της προσωρινής απόλυσης λαμβάνουν το ήμισυ των τακτικών αποδοχών τους. Η πειθαρχική ποινή της οριστικής απόλυσης επιβάλλεται σε ιδιαιτέρως σοβαρές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών υπό τις οποίες διαπράττονται και του διαπιστωμένου βαθμού υπαιτιότητας του διωκόμενου. Για τους απασχολούμενους με σύμβαση, η ποινή της απόλυσης συνεπάγεται αυτοδικαίως την καταγγελία τής σύμβασής τους.

3. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες επιβάλλονται με ευθύνη των Α.Ε.Ι., ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από τους Εσωτερικούς Κανονισμούς λειτουργίας τους και προσιδιάζουν στη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα (έγγραφη επίπληξη, απαγόρευση χρήσης εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων του ιδρύματος, αναστολή της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας κ.λπ.)

Άρθρο 25

Πειθαρχικά όργανα

1. Για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. οι πειθαρχικές ποινές της επίπληξης και του πρόστιμου επιβάλλονται μετά προηγούμενη απολογία από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο. Οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής και της οριστικής απόλυσης επιβάλλονται από το οικείο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Σε περίπτωση μη επιβολής από το Πειθαρχικό

Συμβούλιο της ποινής της προσωρινής ή της οριστικής απόλυσης δύναται αυτό να επιβάλει επίπληξη ή πρό-
στιμο.

2. Για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και για το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι με ιεραρχική σειρά ανώτερου προς κατώτερο:

α) Ο Πρύτανης ή Πρόεδρος και οι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι του Α.Ε.Ι. για όλα τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι.

β) ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και για το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής και ο Διευθυντής του Παραρτήματος του Τ.Ε.Ι. για όλα τα μέλη που υπηρετούν στο Παράρτημα,

γ) ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και για το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος και

δ) Ο Διευθυντής Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. για τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. Συλλογικό πειθαρχικό όργανο είναι το Πειθαρχικό Συμβούλιο μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού του Α.Ε.Ι.

Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της επίπληξης. Την ποινή της περικοπής των μηνιαίων αποδοχών μπορούν να επιβάλουν οι εξής με τις ακόλουθες διακρίσεις: α) ο Πρύτανης ή Πρόεδρος έως και τις αποδοχές ενός μήνα, β) ο Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος έως και τα τρία τέταρτα των μηνιαίων αποδοχών, γ) ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής Σχολής ή Παραρτήματος έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών και δ) ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος Τμήματος έως και το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως και εφόσον δεν έχει επιληφθεί ανώτερος ιεραρχικά πειθαρχικώς προϊστάμενος. Οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής και της οριστικής απόλυσης επιβάλλονται από το οικείο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο, αντί της ποινής της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, μπορεί να επιβάλει την ποινή της επίπληξης ή του προστίμου.

3. Η πειθαρχική ποινή της επίπληξης επιβάλλεται μετά προηγούμενη απολογία από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος ή το Διευθυντή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. Κάθε άλλη προβλεπόμενη από το νόμο ποινή επιβάλλεται από το πειθαρχικό συμβούλιο.

Άρθρο 26

Πειθαρχική διαδικασία

1. Για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. η πειθαρχική δίωξη ασκείται είτε από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο ή τον ασκούντα καθήκοντα Πρύτανη ή Πρόεδρου ή από τους νόμιμους αναπληρωτές τους στο Ίδρυμα στο οποίο ανήκει ο παραπεμπόμενος, είτε από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέσω του Πρύτανη ή Προέδρου ή του ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη ή Προέδρου ή των νομίμων αναπληρωτών τους. Αφού ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά γνώμη της Συγκλήτου ή Συνέλευσης ή του οργάνου που ασκεί αρμοδιότητες Συγκλήτου ή Συνέλευσης, μπορεί να αποφασίσει ότι ο παραπεμπόμενος οφείλει να απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης. Η απόφαση σχετικά με την αποχή από τα καθήκοντα κοινοποιείται στον παραπεμπόμενο μέσω του Πρύτανη ή Προέδρου ή του ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη ή Προέδρου ή των νομίμων αναπληρωτών τους. Μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, εάν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από

πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενο για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται. Η αποχή από την άσκηση των καθηκόντων παύει στην περίπτωση αυτή με την έκδοση της αθωωτικής απόφασης ή του βουλεύματος που αποφαινεται ότι δεν υπάρχει αφορμή για κατηγορία. Η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται από την ποινική, εκτός εάν το οικείο συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά.

2. Για τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό η πειθαρχική δίωξη αρχίζει με την κλήση σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο. Αφού ασκηθεί πειθαρχική δίωξη ο Πρύτανης ή Πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει ότι ο παραπεμπόμενος οφείλει να απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης. Μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, εάν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενο για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται. Η αποχή από την άσκηση των καθηκόντων παύει στην περίπτωση αυτή με την έκδοση της αθωωτικής απόφασης ή του βουλεύματος που αποφαινεται ότι δεν υπάρχει αφορμή για κατηγορία. Η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται από την ποινική, εκτός εάν το οικείο συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά.

3. Για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες η πειθαρχική δίωξη ασκείται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος ή το Διευθυντή Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. Η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται από την ποινική, εκτός εάν το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά. Κατά τα λοιπά για τα ουσιαστικά και πειθαρχικά θέματα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και υποψηφίων διδασκόντων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των Α.Ε.Ι., στο βαθμό που προσιδιάζουν στη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα.

Άρθρο 27

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτώματων

Τα πειθαρχικά παραπτώματα του Κανονισμού αυτού παραγράφονται μετά πενταετία από την τέλεσή τους, εκτός εάν αποτελούν και αξιόποινες πράξεις, οπότε δεν παραγράφονται πριν από τη συμπλήρωση της παραγραφής που ισχύει για αυτές. Η παραγραφή αναστέλλεται, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων περί αναστολής της παραγραφής αξιοποίνων πράξεων. Παραπτώματα που διαπράχθηκαν πριν από το διορισμό στο Α.Ε.Ι. τιμωρούνται πειθαρχικώς εάν δικαιολογούν την οριστική απόλυση, εκτός εάν εκδικάστηκαν κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας στο Δημόσιο ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

Άρθρο 28

Εφαρμοστέο και μεταβατικό δίκαιο

1. Για τα ουσιαστικά και διαδικαστικά πειθαρχικά θέματα των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των Α.Ε.Ι.

2. Στα Τ.Ε.Ι., στα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος του Κανονισμού αυτού εφαρμόζονταν δυνάμει του άρθρου 11 παρ. 9 του ν. 3404/2005 (Α' 260) οι πειθαρχικές διατάξεις του «Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ηπείρου» (υπ' αριθμ. 23267/Ε5/4.3.2005, Β' 316 υπουργική απόφαση), τα Πειθαρχικά Συμβούλια που προβλέπει ο παρών Κανονισμός συγκροτούνται και οι εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις μεταβιβάζονται σε αυτά μετά τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων μελών των πειθαρχικών συμβουλίων που συγκροτήθηκαν βάσει των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Κανονισμός προπτυχιακών σπουδών

Άρθρο 29

Σκοπός των προπτυχιακών σπουδών

Στο πλαίσιο της αποστολής των Α.Ε.Ι., σκοπός των προπτυχιακών σπουδών είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές ή σπουδαστές τις γνώσεις που χρειάζονται για να αξιοποιήσουν και να καλλιεργήσουν επιστημονικά και επαγγελματικά το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών που επέλεξαν, παράλληλα με την καλλιέργεια του ήθους και της προσωπικότητάς τους ως υπεύθυνων ακαδημαϊκών πολιτών. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να παρέχουν σε όλους τους φοιτητές και σπουδαστές υψηλό επίπεδο σπουδών και να προσαρμόζουν συνεχώς τα προγράμματα σπουδών και τις μεθόδους έρευνας και διδασκαλίας στις σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Άρθρο 30

Διάρθρωση – Πρόγραμμα σπουδών

1. Οι προπτυχιακές σπουδές στις Σχολές ή Τμήματα των Α.Ε.Ι. διεξάγονται σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών που καταρτίζουν, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Προγράμματος, η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής ή, προκειμένου για διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών, οι Γ.Σ. των Σχολών ή Τμημάτων ή τα Συμβούλια των Σχολών, με βάση το σύστημα των εξαμήνων και τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμρινό και το εαρινό εξάμηνο, στα οποία κατανέμονται τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Τόσο τα υποχρεωτικά όσο και τα επιλεγόμενα μαθήματα που προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών διδάσκονται τουλάχιστον κατά ένα εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών μπορεί να αναθεωρείται με όμοιο τρόπο μέχρι τον Απρίλιο κάθε ακαδημαϊκού έτους και ισχύει από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

2. Τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και προαιρετικά ή επιλεγόμενα, τα δε τελευταία σε υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής. Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής επιλέγονται από αντίστοιχες ομάδες ή ενότητες προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων, τα οποία αντιστοιχούν στο σύνολο των Τομέων της οικείας Σχολής ή Τμήματος. Όλα ή ορισμένα από αυτά είναι δυνατό να διαρθρώνονται σε διακριτές ομάδες ή ενότητες μαθημάτων που ανήκουν σε διαφορετικά επιστημονικά πεδία, τα οποία οι φοιτητές ή σπουδαστές μπορούν ή υποχρεούνται να επιλέγουν ενιαία. Τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής επιλέγονται εκάστοτε από το σύνολο των προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων, είτε ελεύθερης είτε υποχρεωτικής επιλογής, εφόσον στην τελευταία περίπτωση αυτά δεν επελέγησαν ως μαθή-

ματα υποχρεωτικής επιλογής. Το σύστημα, με το οποίο οι φοιτητές επιλέγουν τα μαθήματα υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής από τα προσφερόμενα προαιρετικά ή επιλεγόμενα μαθήματα, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες υποβολής των σχετικών δηλώσεων, καθορίζονται από τη Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής. Ο συνολικός αριθμός των προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, είτε υποχρεωτικής είτε ελεύθερης επιλογής, δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να είναι μεγαλύτερος του διπλάσιου αριθμού των υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.

3. Το πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους και το περιεχόμενο των υποχρεωτικών και των προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων, τις ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, τον αριθμό των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων ανά εξαμηνιαίο μάθημα, τον Τομέα που έχει την αρμοδιότητα και ευθύνη για τη διδασκαλία κάθε μαθήματος, καθώς και την πτυχιακή ή διπλωματική εργασία, εφόσον απαιτείται. Το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να προβλέπει επίσης και πρακτική άσκηση στο γνωστικό αντικείμενο της οικείας Σχολής ή Τμήματος, η οποία πραγματοποιείται από τους φοιτητές ή σπουδαστές κατά τους όρους που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία.

4. Το πρόγραμμα σπουδών είναι ενδεικτικό, ανταποκρίνεται όμως σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των διδασκόμενων μαθημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε φοιτητής ή σπουδαστής μπορεί να καταρτίσει το δικό του ατομικό πρόγραμμα σπουδών, με τους περιορισμούς που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία, από τον Εσωτερικό Κανονισμό ή από συναφείς αποφάσεις της Συγκλήτου ή των Γ.Σ. των οικείων Σχολών ή Τμημάτων.

Άρθρο 31

Οδηγός Σπουδών

Μέχρι το Μάιο κάθε ακαδημαϊκού έτους καταρτίζεται από τη Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) ή Συμβούλιο του Τμήματος, εφόσον αφορά σε Τμήμα, ο ετήσιος Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ή, απλώς, Οδηγός Σπουδών, ο οποίος διανέμεται στους φοιτητές ή σπουδαστές στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους από τη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος. Εάν δεν υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές, διανέμεται επικαιροποιημένος ο Οδηγός Σπουδών του προηγούμενου ή προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών.

Άρθρο 32

Χρονική διάρθρωση των σπουδών

Κάθε ακαδημαϊκό έτος έχει δωδεκάμηνη διάρκεια και αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το χειμρινό εξάμηνο αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την ημέρα περάτωσης των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει αμέσως μετά την περάτωση των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου και λήγει την 31η Αυγούστου του ίδιου ημερολογιακού έτους. Ο ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων που πρέπει να καλύπτει κάθε εξάμηνο καθορίζονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 33

Διδακτικές μονάδες

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν ορισμέ-

νο αριθμό διδακτικών μονάδων, που καθορίζονται με απόφαση της Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή του Συμβουλίου της Σχολής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται και ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών μονάδων που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 34

Πιστωτικές μονάδες

Η Γ.Σ. της Σχολής ή Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής αποδίδουν πιστωτικές μονάδες σε κάθε αυτοτέλες εκπαιδευτικό συστατικό στοιχείο ή δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών με βάση την εκτίμηση των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για την επιτυχή ολοκλήρωση ή σπουδαστής για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων ή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιδιώκονται εκάστοτε με κάθε τέτοιο συγκεκριμένο στοιχείο ή δραστηριότητα, λαμβανομένου υπόψη του συνολικού φόρτου εργασίας που απαιτείται για την επιτυχή ολοκλήρωση ενός (1) ακαδημαϊκού έτους πλήρους φοίτησης και του ελάχιστου και ανώτατου ορίου πιστωτικών μονάδων, οι οποίες μπορούν να αποδοθούν συνολικά σε ένα πρόγραμμα σπουδών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι πιστωτικές μονάδες αποδίδονται σε κάθε μάθημα, πρακτική άσκηση, πτυχιακή ή διπλωματική εργασία και ο,τιδήποτε άλλο είναι απαραίτητο σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για την επίτευξη των επιδιωκόμενων αντικειμενικών στόχων ή μαθησιακών αποτελεσμάτων και εκφράζουν τον χρόνο, τον οποίο υπολογίζεται ότι χρειάζεται να δαπανήσει κατά μέσο όρο ένας φοιτητής ή σπουδαστής για να επιτύχει τους στόχους ή τα αποτελέσματα αυτά.

Άρθρο 35

Δηλώσεις μαθημάτων

1. Στην αρχή κάθε εξαμήνου και μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από τη Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή το Δ.Σ. ή Συμβούλιο του Τμήματος και δεν πρέπει να υπερβαίνει το δεκαήμερο, οι φοιτητές ή σπουδαστές υποβάλλουν στη Γραμματεία της οικείας Σχολής ή Τμήματος δήλωση με τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο (δήλωση μαθημάτων). Ο αριθμός των μαθημάτων που μπορεί να περιλαμβάνεται στην ανωτέρω δήλωση ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή του Δ.Σ. ή Συμβουλίου του Τμήματος. Η δήλωση μαθημάτων γίνεται με τους περιερισμούς που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος μετά από σχετική εισήγηση των οικείων Τομέων για τα υποχρεωτικά μαθήματα κατωτέρων εξαμήνων, η γνώση των οποίων είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανώτερων εξαμήνων. Οι δηλώσεις μαθημάτων των νεοεισαγόμενων φοιτητών ή σπουδαστών υποβάλλονται με την αίτηση εγγραφής τους στην οικεία Σχολή ή Τμήμα και πάντως εντός των προθεσμιών πρώτης εγγραφής, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. Η Γραμματεία της Σχολής ή Τμήματος καταχωρίζει τις δηλώσεις των μαθημάτων στην ιδιαίτερη μερίδα ή στον ατομικό φάκελο κάθε φοιτητή ή σπουδαστή και, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων, αποστέλλει στον οικείο Τομέα κατάλογο των φοιτητών ή σπουδαστών ανά μάθημα. Εξέταση γίνεται μόνο σε μάθημα που έχει δηλωθεί, σύμφωνα με τα ανωτέρω, κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που δεν έχουν υποβάλει δήλωση μαθημάτων ή έχουν υποβάλει εκπρόθεσμες δηλώσεις δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις του οικείου εξαμήνου και, εάν παρά ταύτα συμμετείχαν σε αυτές, η

επίδοσή τους δεν βαθμολογείται και, εάν παρά ταύτα βαθμολογήθηκαν, ο βαθμός επιτυχίας που τυχόν έλαβαν δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν καταχωρίζεται σε καμία εξεταστική περίοδο.

3. Η κατά το παρόν άρθρο δήλωση μαθημάτων δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εξέταση φοιτητών που έχουν ολοκληρώσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων και στη διάρκεια των οποίων έχουν δηλώσει τα μαθήματα με τα οποία συμπληρώνουν τον απαραίτητο αριθμό διδακτικών μονάδων ή μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 36

Οργάνωση διδασκαλίας

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία της Σχολής ή του Τμήματος σε συνεργασία με την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και εγκρίνεται από τη Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή τη Γ.Σ. του Τμήματος, έτσι ώστε η ροή της εκπαιδευτικής διαδικασίας να είναι κατά το δυνατό συνεχής. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τους διδασκόντες και τις αιθουσες διδασκαλίας και ανακοινώνεται εγκαίρως από τη Γραμματεία. Σύμπτωση των ωρών διδασκαλίας υποχρεωτικών και προαιρετικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων του ίδιου εξαμήνου στο ωρολόγιο πρόγραμμα δεν επιτρέπεται.

2. Κάθε Σχολή ή Τμήμα, έχοντας υπόψη τις εισηγήσεις των Τομέων για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., μπορεί να αποφασίζει, ανάλογα με τη μορφή διδασκαλίας των μαθημάτων (διαλέξεις, παραδόσεις, σεμινάρια, φροντιστήρια, ασκήσεις κλπ.), τη διαίρεση των φοιτητών ή σπουδαστών σε τμήματα ή κλιμάκια, με κριτήρια οριζόμενα από την οικεία Σχολή ή Τμήμα. Ομοίως καθορίζει κάθε άλλη λεπτομέρεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με σεβασμό στη συνταγματικά κα τοχυρωμένη ελευθερία της διδασκαλίας. Σε περίπτωση μαθήματος του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται σε μεγάλο αριθμό φοιτητών ή σπουδαστών είναι υποχρεωτική η διαίρεση των φοιτητών ή σπουδαστών σε τμήματα ή κλιμάκια των ογδόντα (80) κατά ανώτατο όριο φοιτητών ή σπουδαστών και η ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος για κάθε τμήμα ή κλιμάκιο σε ένα μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Τομέα. Ο αντίστοιχος ανώτατος αριθμός φοιτητών ή σπουδαστών για εργαστηριακές ασκήσεις και κλινική εκπαίδευση ορίζεται σε δεκαπέντε (15). Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., στα οποία γίνεται τέτοια ανάθεση, μπορούν, με απόφαση του οικείου Τομέα, να συγκροτούν, για τις ανάγκες εναρμόνισης της διδασκαλίας και των εξετάσεων στα διάφορα τμήματα ή κλιμάκια του ίδιου μαθήματος, επιτροπή του μαθήματος με συντονιστή το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της ανώτερης βαθμίδας. Όπου υπάρχει ανεπάρκεια αισουσών για τη διαίρεση σε τμήματα ή κλιμάκια ή όπου η διαίρεση αυτή θα επιβάρυνε υπερβολικά τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. σε καθήκοντα διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, μπορεί, με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος, να εισάγεται εξαίρεση από τον κανόνα της διαίρεσης σε τμήματα ή κλιμάκια. Στην περίπτωση αυτή η σχετική απόφαση πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη και να τεκμηριώνεται πλήρως με παράθεση αντίστοιχων αριθμητικών δεδομένων που δικαιολογούν την εξαίρεση.

3. Η διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ίδιο ισχύει και για τα προαιρετικά ή επιλεγόμενα μαθήματα, εφόσον δηλωθούν από έναν ελάχιστο αριθμό φοιτητών ή σπουδαστών, ο οποίος καθορίζεται με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου

της Σχολής ή της Γ.Σ. του Τμήματος μετά από πρόταση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Η οικεία Γ.Σ. ή το Συμβούλιο του Τμήματος, ύστερα από πρόταση του οικείου διδάσκοντος, αποφασίζει εάν πρέπει να διδαχθεί μάθημα επιλογής που έχει δηλωθεί από λιγότερους από δέκα πέντε (15) φοιτητές ή σπουδαστές ή σε ποσοστό μικρότερο του 10% του συνολικού αριθμού των φοιτητών ή σπουδαστών που έχουν δικαίωμα να δηλώσουν το μάθημα. Σε περίπτωση που ένα μάθημα επιλογής δεν διδαχθεί λόγω του μικρού αριθμού των φοιτητών ή σπουδαστών που το δήλωσαν, οι φοιτητές ή σπουδαστές αυτοί μπορούν να υποβάλουν νέα δήλωση σε άλλο μάθημα επιλογής, έστω και εκτός της καθορισμένης προθεσμίας.

4. Με απόφαση της Γ.Σ. ή του Συμβουλίου της Σχολής ή της Γ.Σ. του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση του διδάσκοντος, μπορεί να καθοριστεί ως υποχρεωτική η παρακολούθηση και η συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών σε ορισμένες μορφές εκπαιδευτικού έργου, όπως π.χ. σεμιναρίων, εργαστηρίων, φροντιστηριακών μαθημάτων, κλινικών ή πρακτικών ασκήσεων. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι.

5. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εκπόνησης και αξιολόγησης διπλωματικών ή άλλων πτυχιακών εργασιών ρυθμίζονται με αποφάσεις της οικείας Σχολής ή Τμήματος.

Άρθρο 37

Πρόγραμμα εξετάσεων

1. Η Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή η Γ.Σ. του Τμήματος προσδιορίζει το πρόγραμμα των εξετάσεων σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το αργότερο δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη κάθε ακαδημαϊκού έτους, για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, προσδιορίζοντας τη συνολική διάρκεια των εξετάσεων και την ημερομηνία εξέτασης κάθε μαθήματος. Οι εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν μία (1) εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν τρεις (3) εβδομάδες και ακολουθούνται κατά κανόνα από μία (1) ελεύθερη εβδομάδα πριν από την έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου. Οι εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν μία (1) εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν τρεις (3) εβδομάδες και λήγουν κατά κανόνα μέχρι τις 30 Ιουνίου.

Ειδικά για τα Τ.Ε.Ι ισχύουν τα εξής: Μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου ακολουθούν δύο (2) εξεταστικές περιόδους, δύο (2) εβδομάδων η καθεμία, κατά τη διάρκεια των οποίων οι σπουδαστές εξετάζονται γραπτά ή προφορικά κατά την κρίση του οικείου Τομέα, σε όλη τη διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος που δηλώθηκε από το σπουδαστή και προβλέπεται από τα αναλυτικά προγράμματα. Κάθε μάθημα εξετάζεται σε δύο (2) εξεταστικές περιόδους. Για το χειμερινό εξάμηνο οι εξεταστικές περιόδους αρχίζουν μετά τη λήξη των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού και για το εαρινό εξάμηνο η πρώτη εξεταστική περίοδος αρχίζει αμέσως μετά τη λήξη των μαθημάτων και η δεύτερη εξεταστική περίοδος διεξάγεται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 27 του ν. 1404/1983, κάθε μάθημα εξετάζεται στο τέλος του εξαμήνου, στο οποίο διδάχθηκε, και επιπλέον στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η εξεταστέα ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει την ύλη που έχει ανακοινωθεί στους φοιτητές ή σπουδαστές από την αρχή και κατά την διάρκεια του εξαμήνου, σε συνδυασμό με τις πιθανές διευκρινίσεις ή τροποποιήσεις που επιφέρει ο οικείος διδάσκων. Οι εξετάσεις διενεργούνται γραπτώς ή προφορικά, κατά την κρίση του διδάσκοντος ή, κατά

περίπτωση, της επιτροπής μαθημάτων. Ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής ή ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος και η Γραμματεία της Σχολής ή Τμήματος, σε συνεργασία με τους οικείους Τομείς, έχουν την ευθύνη του συντονισμού των εξετάσεων από την άποψη καθορισμού των αιθουσών, στις οποίες θα διεξαχθούν, και της ακριβούς ώρας διεξαγωγής τους στις προκαθορισμένες ημερομηνίες. Εφόσον οι εξετάσεις διεξάγονται προφορικά, η ακριβής κατανομή της διεξαγωγής τους μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το πρόγραμμα εξετάσεων είναι αρμοδιότητα του διδάσκοντος ή της οικείας επιτροπής μαθημάτων.

3. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που ολοκλήρωσαν τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων και στην διάρκεια των οποίων έχουν δηλώσει τα μαθήματα με τα οποία συμπληρώνουν τον απαραίτητο αριθμό διδακτικών μονάδων ή μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται σε όλες τις εξεταστικές περιόδους στα μαθήματα αυτά, ανεξάρτητα εάν διδάσκονται σε χειμερινό ή θερινό εξάμηνο.

Άρθρο 38

Φύλαξη γραπτών

Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δώδεκα (12) μήνες. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

Άρθρο 39

Αναγνώριση μαθημάτων λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης

1. Για όσους μετεγγράφονται ή κατατάσσονται από άλλα Α.Ε.Ι. ή από άλλες Σχολές ή Τμήματα του ίδιου Α.Ε.Ι. σε επόμενο του πρώτου εξαμήνου, η Γ.Σ. ή το Συμβούλιο της Σχολής ή η Γ.Σ. του Τμήματος, στο οποίο μετεγγράφονται ή κατατάσσονται, αναγνωρίζει ως επιτυχώς εξετασθέντα τα μαθήματα, στα οποία ο μετεγγραφόμενος ή κατατασσόμενος έχει εξεταστεί επιτυχώς στο Α.Ε.Ι. ή στη Σχολή ή Τμήμα, από τα οποία προέρχεται, εφόσον τα μαθήματα αυτά ανήκουν στο ίδιο ή παρόμοιο γνωστικό αντικείμενο με μαθήματα που διδάσκονται στο Α.Ε.Ι. ή στη Σχολή ή Τμήμα υποδοχής. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι αντίστοιχες αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του Α.Ε.Ι. ή της Σχολής ή Τμήματος που υποδέχεται τον μετεγγραφόμενο ή κατατασσόμενο φοιτητή ή σπουδαστή.

2. Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων του Α.Ε.Ι. αναγνωρίζονται υποχρεωτικώς ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, η οποία μετατρέπεται στη βαθμολογική κλίμακα που ισχύει στο Α.Ε.Ι., στο οποίο φοιτά ο φοιτητής ή σπουδαστής, σύμφωνα με τη σχετική εκπαιδευτική συμφωνία και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας που προβλέπονται από τις διατάξεις της Φ5/89656/Β3/2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων» (Β' 1466).

3. Η βαθμολογία μαθημάτων σε αλλοδαπά Α.Ε.Ι. πρέπει να αποδεικνύεται με πρωτότυπο επίσημο έγγραφο του αλλοδαπού Α.Ε.Ι., το οποίο φέρει τη σχετική βεβαίωση (Apostille) που προβλέπεται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις της υπουργικής απόφασης που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Απονομή τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων

Άρθρο 40

Ομότιμοι καθηγητές

1. Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης, ύστερα από πρόταση τουλάχιστον τριών (3) μελών Δ.Ε.Π., ή το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. ή της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου του Τμήματος, απονέμει τον τίτλο του ομότιμου καθηγητή σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της βαθμίδας του καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας, συνεκτιμώντας το έργο και την προσφορά τους. Ο τίτλος του ομότιμου καθηγητή αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία.
2. Οι ομότιμοι καθηγητές αναγνωρίζονται ως καθηγητές του ιδρύματος σε όλες τις εκδηλώσεις του, συμμετέχουν στην ακαδημαϊκή ζωή με ομιλίες και διαλέξεις, μπορεί να οριστούν υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων ή να συμμετέχουν σε αυτά, διδάσκουν στο πλαίσιο Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και έχουν, εν γένει, όλα τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται υπέρ των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., τα οποία αποχωρούν, λόγω συμπλήρωσής του ορίου ηλικίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 παρ. 5 του ν. 2413/1996 (Α΄ 124), όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 26 παρ. 5 περ. β΄ του ν. 3549/2007.
3. Οι ομότιμοι καθηγητές δεν συμμετέχουν σε όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι. και υποχρεούνται να τηρούν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Άρθρο 41

Επίτιμοι καθηγητές

1. Με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθηγητής άλλου Α.Ε.Ι. που διέπρεψε στην επιστήμη δύναται να λάβει τον τίτλο του επίτιμου καθηγητή, ύστερα από πρόταση της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών της και διατυπώνεται σε σχετικό ψήφισμα. Ο τίτλος του επίτιμου καθηγητή αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία.
2. Η αναγόρευση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση της Γ.Σ. του οικείου Τμήματος, στην οποία συμμετέχουν ο Πρύτανης ή Πρόεδρος του Α.Ε.Ι. και ο Κοσμήτορας ή Διευθυντής της Σχολής. Ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος εκφωνεί το σχετικό ψήφισμα της Γ.Σ. του Τμήματος και ακολουθεί ομιλία του επίτιμου καθηγητή.
3. Ο τίτλος του επίτιμου καθηγητή είναι τιμητικός και δεν δημιουργεί δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τη διδασκαλία ή τη διοίκηση του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 42

Επίτιμοι διδάκτορες

1. Η Γ.Σ. Τμήματος Πανεπιστημίου, με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών της, αποφασίζει την απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα σε ημεδαπό ή αλλοδαπό, ο οποίος διέπρεψε στην επιστήμη, την τέχνη ή τα γράμματα ή προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες στην ανθρωπότητα, την Ελλάδα ή το Πανεπιστήμιο. Η απόφαση λαμβάνεται μετά από αιτιολογημένη πρόταση τουλάχιστον τριών (3) μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και διατυπώνεται σε ψήφισμα της Γ.Σ. του Τμήματος. Ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία.
2. Η αναγόρευση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση της Γ.Σ. του Τμήματος, στην οποία συμμετέχουν ο Πρύτανης του ιδρύματος και ο Κοσμήτορας της Σχολής. Ένα από τα προτείνοντα μέλη Δ.Ε.Π. εκφωνεί τον έπαινο, ο Πρόεδρος του Τμήματος αναγιγνώσκει το σχετικό ψήφισμα της Γ.Σ. του Τμήματος και ακολουθεί ομιλία του επίτιμου διδάκτορα.

3. Ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα είναι τιμητικός και δεν δημιουργεί δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τη διδασκαλία ή τη διοίκηση του Πανεπιστημίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

Κανόνες εθιμοτυπίας και δημοσίων σχέσεων

Άρθρο 43

Τελετές και δημόσιες σχέσεις

1. Για την οργάνωση και διεξαγωγή τελετών, εορτών και άλλων εκδηλώσεων αποφασίζει η Σύγκλητος ή η Συνέλευση του Α.Ε.Ι. ύστερα από πρόταση της οικείας Σχολής ή Τμήματος.
2. Με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τους κανόνες εθιμοτυπίας και δημοσίων σχέσεων.
3. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων, εάν προκύπτει ανάγκη κάλυψης δαπανών από το ίδρυμα, οι εν λόγω δαπάνες προσδιορίζονται με απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης που λαμβάνεται ύστερα από γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου του Α.Ε.Ι. και βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Κανόνες δεοντολογίας μελών Α.Ε.Ι.

Άρθρο 44

Κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας

1. Τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Ε.ΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., τα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, οι ομότιμοι και οι επίτιμοι καθηγητές, οι προπτυχιακοί φοιτητές ή σπουδαστές και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι υποψήφιοι διδάκτορες και το βάσει γενικών ή ειδικών διατάξεων κάθε κατηγορίας διοικητικό προσωπικό του Α.Ε.Ι., ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, δεσμεύονται ιδίως από τους ακόλουθους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας:
  - α) Να μεριμνούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ώστε να διατηρείται υψηλό το επίπεδο της έρευνας και διδασκαλίας.
  - β) Να εβώνονται την ακαδημαϊκή ελευθερία και να προάγουν τον επιστημονικό διάλογο, να διαπνέονται από πνεύμα συνεργασίας και να συμβάλλουν στην προώθηση της συλλογικής έρευνας.
  - γ) Να μην παρακωλύουν αμέσως ή εμμέσως άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας από την άσκηση των ακαδημαϊκών ελευθεριών, δικαιωμάτων και αρμοδιοτήτων τους.
  - δ) Η συνολική συμπεριφορά τους εντός και εκτός του ιδρύματος να είναι ανάλογη της ιδιότητάς τους και να μην γίνεται εκμετάλλευση του επιστημονικού τίτλου, αξιώματος ή θέσης που φέρει κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας εκτός αυτής.
  - ε) Να μην παρακωλύεται κατά το δυνατόν η κανονική λειτουργία του ιδρύματος από τον προγραμματισμό και τις αιτήσεις αδειών του προσωπικού του.
2. Αν η παραβίαση κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, κατά την προηγούμενη παράγραφο, συνιστά ταυτοχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του Κανονισμού αυτού.

Άρθρο 45

Διαδικασία και όργανα ελέγχου

1. Αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 του Κανονισμού αυτού.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας επιλαμβάνεται υποθέσεων παράβασης κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, κατόπιν σχετικής καταγγελίας ή και αυτεπαγγέλτως. Για κάθε υπόθεση, ο πρόεδρος ορίζει έναν εισηγητή από τα μέλη της Επιτροπής. Εφόσον υπάρχουν αποχωρήσεις ενδείξεις παράβασης των κανόνων δεοντολογίας, ο πρόεδρος, ύστερα από πρόταση του εισηγητή, ορίζει ρητή ημέρα και ώρα για τη διενέργεια ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής, στην οποία καλείται κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς το οποίο τίθεται ζήτημα παράβασης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η σχετική κλήση κοινοποιείται εγγράφως στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν τη διενέργεια της ακροαματικής διαδικασίας και πρέπει να μνημονεύει συνοπτικά τον κανόνα που φέρεται να παραβιάστηκε και τα σχετικά πραγματικά γεγονότα. Κατά την ακροαματική διαδικασία, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να εκπροσωπηθεί ή να συνοδεύεται από πρόσωπο της εκλογής του και να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής υπόμνημα εντός εύλογης προθεσμίας που χορηγείται από τον πρόεδρο της Επιτροπής. Στην ακροαματική διαδικασία ο εισηγητής της υπόθεσης και ο ενδιαφερόμενος έχουν το δικαίωμα να προσκαλέσουν έως τρεις (3) μάρτυρες για την περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης και την απόδειξη των ισχυρισμών τους. Οι μάρτυρες κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο και στην Επιτροπή τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ακροαματική διαδικασία, καλούνται δε εγγράφως από την Επιτροπή τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από αυτή. Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, η Επιτροπή διαπιστώνει αιτιολογημένα την ύπαρξη ή την ανυπαρξία παράβασης των κανόνων δεοντολογίας.

3. Η Επιτροπή Δεοντολογίας αναλαμβάνει, κατά την κρίση της, να αποκαταστήσει την υπόληψη και τη φήμη οποιουδήποτε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας, εναντίον του οποίου κινήθηκε η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον δεν κρίθηκε μεν σκόπιμη η διενέργεια ακροαματικής διαδικασίας ή εκδόθηκε τελικώς αρνητική απόφαση της Επιτροπής, πλην η διαδικασία δημοσιοποιήθηκε ευρέως και πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης του ενδιαφερομένου ή του Α.Ε.Ι., στο οποίο υπηρετεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

Γενικοί κανόνες λειτουργίας συλλογικών οργάνων

Άρθρο 46

Σύγκληση - Συνεδριάσεις

1. Ο καθορισμός της ημέρας και της ώρας των τακτικών συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων γίνεται με απόφασή τους κατά την πρώτη συνεδρίασή τους στην έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κατά την κρίση του Προέδρου του συλλογικού οργάνου είναι δυνατόν να μεταβληθεί η ημερομηνία ή/και η ώρα της συνεδρίασης.

2. Το συλλογικό όργανο μπορεί να συνέρχεται και εκτάκτως, εφόσον προσκληθεί από τον Πρόεδρό του ή το ζητήσει εγγράφως το 1/3 του συνόλου των μελών του. Στην τελευταία περίπτωση η έκτακτη σύγκληση του οργάνου είναι υποχρεωτική για τον Πρόεδρο. Η αίτηση για την έκτακτη σύγκληση του οργάνου πρέπει να περιέχει και το θέμα ή τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, στα οποία αναφέρεται. Εάν κατά την έναρξη της συνεδρίασης δεν είναι παρόντα τουλάχιστον τα μισά από τα μέλη που υπέγραψαν η αίτηση θεωρείται ότι αποσύρθηκε και η συνεδρίαση ματαιώνεται.

3. Εφόσον ζητηθεί εγγράφως από το 1/4 του συνόλου των μελών του συλλογικού οργάνου η συζήτηση συγκεκριμένου θέματος, ο Πρόεδρος είναι υποχρεωμένος να εισαγάγει το θέμα αυτό προς συζήτηση μεταξύ των πρώτων πέντε θεμάτων της ημερήσιας διάταξης κατά

την αμέσως επόμενη τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση. Η αίτηση θεωρείται ότι αποσύρθηκε, εάν κατά τη συζήτηση του θέματος δεν είναι παρόντα τουλάχιστον τα μισά από τα μέλη που την υπέγραψαν.

4. Σε κάθε περίπτωση, που ορισμένος αριθμός μελών συλλογικού οργάνου μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση του οργάνου ή την εισαγωγή συγκεκριμένου θέματος στην ημερήσια διάταξη προς συζήτηση, εφόσον το όργανο δεν συγκληθεί εντός της προς τούτο προθεσμίας ή το θέμα δεν συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη από τον Πρόεδρό του, το όργανο συγκαλείται ή η ημερήσια διάταξη καταρτίζεται και κοινοποιείται, κατ' αίτηση των ενδιαφερομένων, από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος προκειμένου για τη Γ.Σ. του Τομέα, από τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής προκειμένου για τη Γ.Σ. του Τμήματος, ή, σε κάθε περίπτωση, από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο του ιδρύματος, οι οποίοι και προεδρεύουν στη συνεδρίαση.

5. Οι συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου πραγματοποιούνται στο χώρο που έχει οριστεί ως αίθουσα συνεδριάσεων του οργάνου αυτού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Προέδρου, το όργανο είναι δυνατό να συνεδριάσει και σε άλλο χώρο εντός ή εκτός του ιδρύματος, ο οποίος αναγράφεται στην πρόσκληση.

6. α) Η πρόσκληση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης μαζί με τις εισηγήσεις, εάν τυχόν υπάρχουν, και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό διανέμονται σε όλα τα μέλη του οργάνου (τακτικά και αναπληρωματικά) οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.

β) Προκειμένου για έκτακτες συνεδριάσεις, η πρόσκληση με την ημερήσια διάταξη μαζί με τις εισηγήσεις, εάν υπάρχουν, και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό μπορεί να διανέμεται μέχρι και την προηγούμενη της έκτακτης συνεδρίασης ημέρα.

γ) Στην περίπτωση που η πρόσκληση γίνεται με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία ή άλλο παρόμοιο μέσο, η ημερήσια διάταξη, οι τυχόν εισηγήσεις και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό τίθενται στη διάθεση των μελών, στις προθεσμίες που ισχύουν για την πρόσκληση, στη Γραμματεία της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση, που η πρόσκληση (με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης) των εκπροσώπων των φοιτητών ή σπουδαστών στη συνεδρίαση του οργάνου αναρτάται σε πινακίδα της Γραμματείας του Τμήματος στην οποία αυτοί φοιτούν. Για τη θέση των παραπάνω εγγράφων στη διάθεση των μελών του συλλογικού οργάνου καθώς και για την ανάρτηση της πρόσκλησης των εκπροσώπων των φοιτητών ή σπουδαστών συντάσσεται από τον Γραμματέα του οργάνου σημείωση στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 14 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

7. Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης ο Πρόεδρος ελέγχει την ύπαρξη απαρτίας. Εάν, μετά την πάροδο τριάντα λεπτών από την καθορισμένη στην πρόσκληση ώρα συνεδρίασης, δεν υπάρχει απαρτία, η συνεδρίαση ματαιώνεται υποχρεωτικά και συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Στην περίπτωση αυτή το όργανο συγκαλείται εκ νέου μέσα σε δέκα ημέρες από την προηγούμενη σύγκληση και ευρίσκεται σε απαρτία, εφόσον παρίστανται τουλάχιστον τρία (3) μέλη.

8. α) Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συλλογικού οργάνου καταρτίζεται από τον Πρόεδρο, επιφυλασσομένων των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού.

β) Η σειρά των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης είναι δυνατό να αλλάξει με πρόταση του Προέδρου, εφόσον συμφωνεί η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του οργάνου.

9. α) Εισηγητής των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης είναι ο Πρόεδρος ή το μέλος του οργάνου που έχει ορι-

σθεί από τον Πρόεδρο ή το όργανο ως εισηγητής για συγκεκριμένο θέμα ή που έχει ζητήσει τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος. Το όργανο μπορεί να καλεί στη συνεδρίαση, για παροχή πληροφοριών ή διευκρίνησης ων επί οποιοδήποτε θέματος της ημερήσιας διάταξης, οποιοδήποτε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας ή τρίτο πρόσωπο, το οποίο αποχωρεί πριν από την έναρξη της συζήτησης.

β) Ο Πρόεδρος μπορεί να διακόπτει τη συνεδρίαση για σύντομο διάλειμμα. Με σύμφωνη γνώμη του οργάνου, η συνεδρίαση μπορεί να διακοπεί για μεγαλύτερο διάστημα, συνεχιζόμενη όμως την ίδια ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα, άλλως θεωρείται ότι έχει διακοπεί οριστικά.

10. Δεν επιτρέπεται να μετέχουν στην ίδια συνεδρίαση συλλογικού οργάνου μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, εκτός εάν αποτελούν αυτοδικαίως λόγω της ιδιότητάς τους μέλη του ίδιου συλλογικού οργάνου χωρίς να μεσολαβεί ορισμός, κλήρωση ή εκλογή και δεν είναι δυνατή η νόμιμη συγκρότησή του χωρίς τη συμμετοχή των κωλυόμενων μελών. Η κατ' εξαίρεση συμμετοχή των προσώπων αυτών τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 24 του ν. 3549/2007.

Άρθρο 47

Ψηφοφορίες - Αποφάσεις

1. Οι ψηφοφορίες είναι κατά κανόνα φανερές και γίνονται με ανάταση της χειρός. Ονομαστική ψηφοφορία γίνεται εφόσον ορίζεται από το νόμο, καθώς και με πρωτοβουλία του Προέδρου ή εάν αυτό ζητηθεί από τα 2/5 τουλάχιστον των παρόντων μελών του οργάνου πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας. Η ονομαστική ψηφοφορία γίνεται με αλφαβητική σειρά, με κλήρωση του γράμματος έναρξης. Ο Πρόεδρος ψηφίζει με τη σειρά του ονόματος του. Μυστική ψηφοφορία διεξάγεται στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος ή στις περιπτώσεις που η ψηφοφορία αφορά σε πρόσωπα, εκτός αν, στην τελευταία αυτή περίπτωση, ορίζεται ρητώς το αντίθετο.

2. Οι αποφάσεις του οργάνου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων των παρόντων μελών, εκτός εάν προβλέπεται από το νόμο ότι απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι λευκές ψήφοι και οι αποχές δεν λαμβάνονται υπόψη στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Όσοι έδωσαν λευκή ψήφο ή απείχαν από συγκεκριμένη ψηφοφορία δεν υπολογίζονται στον αριθμό των παρόντων, χωρίς αυτό να έχει επίπτωση σε θέματα απαρτίας. Σε περίπτωση που τίθενται σε ψηφοφορία περισσότερες από δύο προτάσεις, χωρίς καμία να τύχει της απόλυτης πλειοψηφίας των παρόντων μελών, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο προτάσεων που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους.

3. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του οργάνου τηρούνται με ευθύνη του Προέδρου και του Γραμματέα του. Στα πρακτικά καταχωρίζονται οι συζητήσεις, οι προτάσεις που υποβλήθηκαν, οι αποφάσεις που λήφθηκαν για κάθε θέμα με περίληψη του σκεπτικού τους, καθώς επίσης και τα αποτελέσματα των σχετικών ψηφοφοριών. Τα μέλη του οργάνου μπορούν να ζητήσουν να καταχωριστούν στα πρακτικά συγκεκριμένες απόψεις ή αιτιολογήσεις της ψήφου τους, καθώς και να παραδώσουν μέχρι το τέλος της συνεδρίασης στο Γραμματέα σχετικό σημείωμα, το οποίο καταχωρίζεται στα πρακτικά αυτοόσιο υπό την προϋπόθεση ότι έχει αναγνωσθεί κατά τη συνεδρίαση του οργάνου, εκτός εάν το όργανο συμφωνεί να μην αναγνωσθεί.

Άρθρο 48

Εκπροσώπηση στα συλλογικά όργανα

1. α) Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, όπου προβλέπεται υπόδειξη ή εκλογή εκπροσώπου ή εκπροσώπων κατηγορίας μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συλλογικό όργανο, η υπόδειξη ή εκλογή γίνεται με ευθύνη του οικείου συνδικαλιστικού φορέα, που καλύπτει τα μέλη της κατηγορίας αυτής ή από αντίστοιχες Γενικές Συνελεύσεις των μελών της αντίστοιχης κατηγορίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής.

β) Σε περίπτωση κατά την οποία μία από τις κατηγορίες μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας που εκπροσωπούνται σε συλλογικό όργανο δεν καλύπτεται από λειτουργούντα συνδικαλιστικό φορέα ή δεν έχει γίνει η εκλογή μελών του οικείου Δ.Σ. ή αυτό παραλείψει να ορίσει τους εκπροσώπους του στο συλλογικό όργανο, η υπόδειξη ή η εκλογή των εκπροσώπων γίνεται από τη Γ.Σ. των μελών της αντίστοιχης κατηγορίας, η οποία συγκαλείται από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο ή τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής ή τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος ή το Διευθυντή ή Υπεύθυνο του Τομέα κατά περίπτωση. Ο συγκαλών τη Γ.Σ. των μελών της εκπροσωπούμενης κατηγορίας συγκροτεί, με απόφαση της Συνέλευσης, εφορευτική επιτροπή, η οποία έχει την ευθύνη της διαδικασίας εκλογής ή υπόδειξης εκπροσώπων και της κοινοποίησης του αποτελέσματος αυτής στον συγκαλέσαντα τη Συνέλευση, ο οποίος και συνυπογράφει την απόφαση της εφορευτικής επιτροπής για την εκπροσώπηση. Σε περίπτωση μεγάλου αριθμού μελών της κατηγορίας αυτής η υπόδειξη ή εκλογή γίνεται με ταυτόχρονη ψηφοφορία σε περισσότερα από ένα εκλογικά κέντρα και ορισμό ισάριθμων εφορευτικών επιτροπών για κάθε ένα από αυτά και κεντρικής εφορευτικής επιτροπής.

2. Προκειμένου να καθοριστούν από το Δ.Σ. του νόμιμου φοιτητικού συλλόγου του οικείου Τμήματος οι εκπρόσωποι των φοιτητών ή σπουδαστών στη Γ.Σ. του Τμήματος καθώς και στα άλλα συλλογικά όργανα με το σύστημα της απλής αναλογικής, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ψήφων που έλαβε κάθε παράταξη στις τελευταίες φοιτητικές εκλογές και η παράταξη, στην οποία ανήκει κάθε εκπρόσωπος.

Άρθρο 49

Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων

Για τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

Σύμβουλοι σπουδών – Ανταποδοτικές υποτροφίες

Άρθρο 50

Σύμβουλοι Σπουδών

1. Κάθε Μάιο η Γ.Σ. κάθε Σχολής ή Τμήματος αναθέτει καθήκοντα Συμβούλου Σπουδών σε ένα ή περισσότερα μόλις μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., με πλήρη ή μερική απαλλαγή από άλλα διοικητικά καθήκοντα. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ορίζονται εκ περιτροπής με ετήσια θητεία, η οποία αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, και μπορεί να ανανεώνεται με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερομένου.

2. Οι Σύμβουλοι Σπουδών, σε συνεργασία με την υπηρεσία υποστήριξης φοιτητών ή σπουδαστών της οικείας Σχολής ή του οικείου Τμήματος, συμβουλεύουν και υποστηρίζουν ιδίως τους πρωτοετείς φοιτητές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβασή τους από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενημερώνουν, πληροφορούν και συμβουλεύουν όλους τους φοιτητές ή σπουδαστές σε θέματα των σπουδών τους και της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και καταβάλλουν ιδιαίτερη υποστηρικτική φροντίδα για

φοιτητές ή σπουδαστές που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικογενειακές, προσωπικές ή άλλες δυσχέρειες στην επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους.

3. Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., οι Διευθυντές ή Υπεύθυνοι των Τομέων και οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι των Τμημάτων υποχρεούνται να συνεργάζονται και να υποστηρίζουν τους Συμβούλους Σπουδών στο έργο τους και να λαμβάνουν υπόψη παρατηρήσεις, υποδείξεις, συστάσεις και αιτήσεις τους.

4. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν εγγράφως τη Γ.Σ. της οικείας Σχολής ή του οικείου Τμήματος ή το Συμβούλιο της Σχολής για το έργο και τη δραστηριότητά τους τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, μία φορά το μήνα Δεκέμβριο και μία φορά το μήνα Μάιο. Στην έκθεσή τους οι Σύμβουλοι Σπουδών μπορεί να επισημαίνουν δυσλειτουργίες ή ελλείψεις που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές ή σπουδαστές και να προτείνουν μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 51

Ανταποδοτικές υποτροφίες

1. Σε προπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές μπορεί να χορηγούνται ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση εκ μέρους τους να προσφέρουν υπηρεσίες με μερική απασχόληση, για περιορισμένο αριθμό ωρών (κατ' ανώτατο όριο 40 ώρες μηνιαίως), σε βιβλιοθήκες, σπουδαστήρια, εργαστήρια, κλινικές, φοιτητικές εστίες, φοιτητικές λέσχες κ.λπ. του οικείου ιδρύματος.

2. α) Κάθε Α.Ε.Ι. μπορεί, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του, να προσφέρει οικονομική υποστήριξη σε αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών με τη μορφή υποτροφίας, η οποία δεν θα υπερβαίνει το ύψος των υποτροφιών του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), που καθορίζεται από την Επιτροπή Ερευνών ως αμοιβή για τους μεταπτυχιακούς ερευνητές. Τα απαιτούμενα ποσά εξασφαλίζονται από τα έσοδα της Επιτροπής Ερευνών ή από άλλες πηγές. Η χορήγηση υποτροφιών μπορεί να συνεπάγεται την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου από τον υποψήφιο, το οποίο καθορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ή την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.).

β) Την κατανομή των υποτροφιών στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), τα οποία λειτουργούν σε κάθε Α.Ε.Ι., αποφασίζει η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) του οικείου ιδρύματος.

γ) Οι υποτροφίες έχουν ετήσια διάρκεια και μπορούν να ανανεωθούν έως τρεις (3) φορές συνολικά, αλλά μόνο στο πλαίσιο παρακολούθησης προγράμματος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ή στο πλαίσιο εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής (Δ.Δ.) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η ανανέωση των υποτροφιών για ένα (1) ακόμη χρόνο, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ. ή της Ε.Δ.Ε. μετά από εισήγηση του επιβλέποντος και πάντοτε μόνο στο πλαίσιο Μ.Δ.Ε. ή Δ.Δ. αντίστοιχα.

δ) Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα, που εκτελούνται μέσω της Επιτροπής Ερευνών, και να αμείβονται με τα ποσά, που προβλέπονται από την Επιτροπή Ερευνών ως αμοιβή για τους ερευνητές.

Άρθρο 52

Άλλες υποτροφίες και δάνεια

1. Οι υποτροφίες και τα δάνεια ενίσχυσης των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του νόμου και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος, το σχετικό κανονισμό του Ι.Κ.Υ. ή άλλων φορέων. Η επιλογή των υποτρόφων, καθώς και όσων δικαιούνται δανείων ενίσχυσης, γίνεται με τη φροντίδα της Γραμματείας του Τμήματος και με απόφαση του Δ.Σ. ή Συμβουλίου του

Τμήματος, το οποίο ελέγχει την τήρηση των νόμιμων προϋποθέσεων.

2. Φοιτητές ή σπουδαστές, οι οποίοι αντιμετωπίζουν αποδεδειγμένα σοβαρά οικονομικά προβλήματα, έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν άτοκα εκπαιδευτικά δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα της χώρας που επιδοτούνται προς τούτο, εφόσον έχουν εξεταστεί με επιτυχία σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προηγούμενου εξαμήνου από το εξάμηνο στο οποίο φοιτούν και δεν έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Το ποσό του δανείου καταβάλλεται τμηματικά σε δόσεις στους δικαιούχους στο τέλος κάθε εξαμήνου, ανάλογα με την πρόοδο των σπουδών τους ανά εξάμηνο. Η αποπληρωμή των δανείων γίνεται τμηματικά με ευνοϊκούς όρους μετά από πενταετή άσκηση επαγγέλματος και σε κάθε περίπτωση σε δεκαπέντε (15) έτη από τη λήψη του συνολικού ποσού του δανείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

Βιβλιοθήκες - Σπουδαστήρια - Αναγνωστήρια

Άρθρο 53

Διοικητική διάρθρωση και εποπτεία

Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης». Παραρτήματα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης αποτελούν οι Βιβλιοθήκες των Σχολών, ενώ Μονάδες της αποτελούν οι Βιβλιοθήκες των Τμημάτων, καθώς και τα σπουδαστήρια και αναγνωστήρια του ιδρύματος. Αρμοδία για την εποπτεία της Κεντρικής Βιβλιοθήκης είναι η Επιτροπή Εποπτείας, η οποία ορίζεται από την οικεία Σύγκλητο ή Συνέλευση και αποτελείται από έξι (6) μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., εκ των οποίων ορίζονται ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος, το Διευθυντή της ενιαίας Κεντρικής Βιβλιοθήκης, ως εισηγητή με δικαίωμα ψήφου, ένα (1) βιβλιοθηκονόμο που εργάζεται στην ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη και έναν (1) εκπρόσωπο των συλλόγων των φοιτητών ή σπουδαστών.

Άρθρο 54

Πρόσβαση - Χρήστες και μέλη

1. Η πρόσβαση στις βιβλιοθήκες και στα σπουδαστήρια και αναγνωστήρια κάθε ιδρύματος και των Σχολών ή Τμημάτων του είναι ελεύθερη για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και, μετά από σχετική άδεια, για το κοινό, με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων παραγράφων.

2. Χρήστες κάθε βιβλιοθήκης, σπουδαστηρίου και αναγνωστηρίου θεωρούνται όλοι όσοι εισέρχονται στους χώρους αυτούς με σκοπό τη χρήση του υλικού τους για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Σε περίπτωση μεγάλης προσέλευσης, δίνεται προτεραιότητα στους χρήστες που έχουν την ιδιότητα του μέλους.

3. Μέλη κάθε βιβλιοθήκης, σπουδαστηρίου και αναγνωστηρίου θεωρούνται τα μέλη του οικείου Α.Ε.Ι., στα οποία περιλαμβάνονται: α) οι προπτυχιακοί φοιτητές ή σπουδαστές, β) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, γ) οι υποψήφιοι διδάκτορες, δ) οι προσκεκλημένοι ερευνητές, ε) τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., στ) τα υπηρετούντα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού και του διοικητικού προσωπικού, ζ) οι ομότιμοι καθηγητές και οι επίτιμοι καθηγητές και διδάκτορες και η) τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. που αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης.

Με απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας της ενιαίας Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ιδρύματος, που εκδίδεται μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου, αναγνωρίζεται η ιδιότητα του μέλους, για ορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει το ένα (1) ημερολογιακό έτος κάθε φορά, σε αποφοίτους του ιδρύματος, μέλη άλλων Α.Ε.Ι., της Ακαδημίας Αθηνών, κάθε είδους ερευνητικών κέ-

ντρων ή ινστιτούτων, δάσκαλους και καθηγητές. Με απόφαση της εποπτεύουσας αρχής είναι επίσης δυνατός ο δανεισμός σε μέλη υπό όρους, ώστε να μην παρακλωθεί σοβαρά η δυνατότητα πρόσβασης των χρηστών και να διαφυλάσσεται η υποχρέωση επιστροφής των δανεισθέντων.

4. Στο χώρο κάθε βιβλιοθήκης, σπουδαστηρίου και αναγνωστηρίου λειτουργεί υπηρεσία πληροφοριών και υποβοήθησης στην αναζήτηση και έρευνα. Οι υπεύθυνοι βρίσκονται στη διάθεση των χρηστών για κάθε σχετική πληροφορία ή βοήθεια. Ειδικά βιβλία προτάσεων και παραπόνων τίθενται στη διάθεση των χρηστών.

Άρθρο 55

Υποχρεώσεις των χρηστών

1. Οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τους κανόνες του Κανονισμού αυτού, να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του προσωπικού και να σέβονται τους χώρους των βιβλιοθηκών, των σπουδαστηρίων και των αναγνωστηρίων, καθώς και τις συνθήκες εργασίας των άλλων χρηστών. Οι χρήστες οφείλουν να σέβονται τα βιβλία, τα έντυπα και κάθε είδους υλικό εξοπλισμού που χρησιμοποιούν είτε εντός είτε εκτός των χώρων αυτών. Οι χρήστες είναι πλήρως υπεύθυνοι και υπόλογοι για την απώλεια ή την καταστροφή, ολική ή μερική, κάθε εντύπου ή υλικού εξοπλισμού, ή για την επιδείνωση της κατάστασής τους πέραν από την επερχόμενη λόγω της φυσιολογικής τους χρήσης, και υποχρεούνται να καλύψουν το ύψος τυχόν βλάβης ή ζημίας. Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται με απόφαση των αρμόδιων υπηρεσιών της ενιαίας Κεντρικής βιβλιοθήκης, κατόπιν έγκρισης της οικείας εποπτεύουσας αρχής.

2. Απαγορεύεται στους χώρους των βιβλιοθηκών, των σπουδαστηρίων και των αναγνωστηρίων το κάπνισμα και η κατανάλωση τροφίμων ή ποτών. Απαγορεύεται επίσης η χρήση κινητών τηλεφώνων καθώς και οποιασδήποτε άλλης συσκευής, η χρήση της οποίας μπορεί, κατά την κρίση του προσωπικού, να συνεπάγεται ενόχληση για τους χρήστες. Σε κάθε περίπτωση, επιτρέπεται η χρήση φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών, με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου. Το προσωπικό έχει το δικαίωμα να απαγορεύει στους χρήστες την εισαγωγή στους χώρους αυτούς αντικειμένων που, κατά την κρίση του, μπορεί να προκαλέσουν φθορά του υλικού ή προκαλούν υποψία κλοπής.

Άρθρο 56

Υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης - Διαδανεισμός

1. Οι ηλεκτρονικές πηγές που διαθέτει το ίδρυμα παρέχονται μέσα από ειδική ιστοσελίδα αφιερωμένη στο σύνολο των βιβλιοθηκών, σπουδαστηρίων και αναγνωστηρίων του και η πρόσβαση σε αυτές είναι ελεύθερη για όλα τα κατά το άρθρο 56 παρ. 3 του Κανονισμού αυτού μέλη του, στα οποία παρέχεται κωδικός που επιτρέπει την πρόσβασή τους.

2. Η σχετική ιστοσελίδα παρέχει πληροφόρηση για το σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται από τις βιβλιοθήκες, τα σπουδαστήρια και τα αναγνωστήρια του ιδρύματος, τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης, τις βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, τα ηλεκτρονικά περιοδικά και ο,τιδήποτε άλλο κρίνεται χρήσιμο, όπως ορίζεται σύμφωνα με απόφαση της εποπτεύουσας αρχής.

3. Κάθε Α.Ε.Ι. μπορεί να παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα διαδανεισμού από άλλες βιβλιοθήκες του εξωτερικού ή του εσωτερικού, όπως ορίζεται σύμφωνα με σχετική απόφαση της εποπτεύουσας αρχής. Το υλικό που καθίσταται αντικείμενο διαδανεισμού υπόκειται στις διατάξεις του Κανονισμού αυτού και σε όποιους άλλους περιορισμούς θέτει η δανειζούσα βιβλιοθήκη.

4. Ο χρήστης που αιτείται υλικό που παραγγέλλεται μέσω διαδανεισμού από άλλες πηγές εκτός του ιδρύματος είναι υποχρεωμένος να προκαταβάλει το σύνολο του κόστους της σχετικής διαδικασίας. Το κόστος καθορίζεται κατά περίπτωση και περιλαμβάνει το ποσό που ζητά η δανειζούσα βιβλιοθήκη, πιθανές χρεώσεις για πνευματικά δικαιώματα, έξοδα αποστολής από και προς τη δανειζούσα βιβλιοθήκη και όποια άλλα διαδικαστικά έξοδα. Ο χρήστης ενημερώνεται εκ των προτέρων για το κόστος και η αίτηση διαδανεισμού δεν πραγματοποιείται παρά μόνο ύστερα από σχετική έγγραφη συγκατάθεσή του, στην οποία αναγράφεται υποχρεωτικά το ποσό που αυτός οφείλει να προκαταβάλει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

Στρατηγικός σχεδιασμός - Ακαδημαϊκός - αναπτυξιακός προγραμματισμός

Άρθρο 57

Στρατηγικός σχεδιασμός

1. Για την επιδίωξη των στόχων του και την εκπλήρωση της αποστολής του κάθε Α.Ε.Ι. καταρτίζει στρατηγικό σχέδιο στο πλαίσιο του συνολικού σχεδιασμού και συντονισμού της ανώτατης εκπαίδευσης που παρέχεται από τα Α.Ε.Ι. της χώρας. Το στρατηγικό σχέδιο εξειδικεύει την αποστολή και την επιδιωκόμενη εξέλιξη του ιδρύματος ως προς την οργανωτική του δομή, τη στρατηγική προσλήψεων και διαχείρισης όλων των κατηγοριών προσωπικού, τους τομείς έμφασης της έρευνας και διδασκαλίας, τα προγράμματα σπουδών, τις υποδομές, τις υπηρεσίες, τις επενδύσεις, τις συνεργασίες και εν γένει την οικονομική του ανάπτυξη.

2. Το στρατηγικό σχέδιο εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο ή Συνέλευση, μετά από γνώμη των Γ.Σ. των Σχολών ή Τμημάτων του ιδρύματος για τον δικό τους στρατηγικό σχεδιασμό, και αναπροσαρμόζεται τουλάχιστον ανά τετραετία.

3. Το εγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη του Α.Ε.Ι. και αναφέρεται ιδίως στα ακόλουθα θέματα:

- α) στην ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης στο Α.Ε.Ι. με βάση τα δεδομένα των εσωτερικών εκθέσεων του Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών του μονάδων που προβλέπονται από το νόμο και τη θέση του ιδρύματος σε σύγκριση με ομοειδή Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αλλοδαπής,
- β) στη φυσιογνωμία του Α.Ε.Ι., τους μακροπρόθεσμους στόχους και τη σχεδιαζόμενη θέση του στο πλαίσιο της συνολικής δραστηριότητας άλλων ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων της ημεδαπής, με γνώμονα, μεταξύ άλλων, την αποδοτικότητα στην επένδυση των διαθέσιμων πόρων,
- γ) στα επιστημονικά αντικείμενα, στα οποία το Α.Ε.Ι. και οι επί μέρους ακαδημαϊκές μονάδες του σχεδιάζουν να προσδώσουν ιδιαίτερη βαρύτητα, και στους τρόπους με τους οποίους πρόκειται να γίνει αυτό (ίδρυση ινστιτούτων, προσέλκυση επιστημόνων κ.λπ.),
- δ) στα μέτρα συντονισμού των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Α.Ε.Ι. με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και προοπτικές στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας,
- ε) στα μέτρα ενίσχυσης της παρουσίας και της αναγνώρισης της ερευνητικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Α.Ε.Ι. σε ευρωπαϊκό και σε ευρύτερο διεθνές επίπεδο,
- στ) στα μέτρα με τα οποία το Α.Ε.Ι. θα καταστεί πιο ελκυστικό στους φοιτητές, ιδίως από γειτονικές ή άλλες χώρες, και κυρίως στους νέους επιστήμονες στο επίπεδο της διδακτορικής ή μεταδιδακτορικής έρευνας,

ζ) στις σχεδιαζόμενες συνεργασίες στο πεδίο της έρευνας και διδασκαλίας με άλλα Α.Ε.Ι. σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
 η) στα μέτρα για την επιδίωξη συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα και προγράμματα κινητικότητας, ιδίως ευρωπαϊκά και διεθνή,
 θ) στο σχεδιασμό της διασφάλισης της ποιότητας και της βελτίωσης των διαδικασιών αξιολόγησης,
 ι) στα θέματα μετονομασίας, ίδρυσης ή συγχώνευσης Σχολών ή Τμημάτων,
 ια) στα μέτρα βελτίωσης του πλαισίου, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η έρευνα και η διδασκαλία, με τη βελτίωση του οργανωτικού πλαισίου και των παρεχόμενων διοικητικών υπηρεσιών,
 ιβ) στα μέτρα βελτίωσης του λοιπού προσωπικού,
 ιγ) στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των υποδομών και του εξοπλισμού,
 ιδ) στα μέτρα ενίσχυσης της ισότητας ευκαιριών και της ισότητας των φύλων,
 ιε) στα μέτρα για την προσέλκυση χρηματοδότησης από τρίτες πηγές,
 ιστ) στο σχεδιασμό της αξιοποίησης της περιουσίας του Α.Ε.Ι. και
 ιζ) στο εκτιμώμενο κόστος της στρατηγικής ανάπτυξης του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 58

Τετραετές ακαδημαϊκό - αναπτυξιακό πρόγραμμα - Ετήσιος απολογισμός

1. Κάθε Α.Ε.Ι., στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου του για την επίτευξη της αποστολής και των ειδικότερων στόχων του, συντάσσει τετραετές ακαδημαϊκό - αναπτυξιακό πρόγραμμα που κινείται εντός των προβλεπόμενων ορίων του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση. Το πρόγραμμα αυτό συντάσσεται από τη Σύγκλητο κάθε Πανεπιστημίου ή τη Συνέλευση κάθε Τ.Ε.Ι., μετά από γνώμη των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων (άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 3549/2007).

2. Τα τετραετή ακαδημαϊκά - αναπτυξιακά προγράμματα αποτελούν συνιστώσα της γενικότερης ανάπτυξης της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα και αναφέρονται, τουλάχιστον, στα ακόλουθα θέματα:

- α) Στον καθορισμό, την ιεράρχηση και κατά προτεραιότητα επιδίωξη των στόχων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.
- β) Στον προσδιορισμό, τον προγραμματισμό και τα μέτρα για την ανάπτυξη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κάθε Α.Ε.Ι.
- γ) Στην ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού.
- δ) Στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- ε) Στο συντονισμό των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Α.Ε.Ι. με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και τις προοπτικές στον ακαδημαϊκό χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- στ) Στον καθ' έτος αριθμό εισακτέων σε κάθε Τμήμα του Ιδρύματος (άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3549/2007).

3. Ως προς το οικονομικό σκέλος, το τετραετές ακαδημαϊκό - αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. εξειδικεύεται:

- α) Στις λειτουργικές δαπάνες.
- β) Στις επενδύσεις.
- γ) Σε όλο το προσωπικό κάθε κατηγορίας.
- δ) Στην πλήρη καταγραφή και αξιοποίηση της περιουσίας του Α.Ε.Ι.
- ε) Στον προγραμματισμό της χρηματοδότησης από άλλες πηγές, εκτός του Κρατικού προϋπολογισμού (άρθρο 5 παρ. 3 του ν. 3549/2007).

4. Το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. εξειδικεύεται και εκτελείται κάθε φορά σε

ετήσια βάση, ώστε μέσα από ετήσιο απολογισμό, ο οποίος εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο ή Συνέλευση, να ελέγχεται και να διορθώνεται αναλόγως η πορεία υλοποίησής του.

5. Εφόσον εγκριθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 5 του ν. 3549/2007, το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, υπογράφεται σχετική δεσμευτική προγραμματική συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του οικείου Α.Ε.Ι. ως προς την πραγματοποίηση των στόχων του. Με τη συμφωνία μπορεί να εξειδικεύονται περαιτέρω οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις και δεσμεύσεις που προβλέπονται από το πρόγραμμα.

6. Στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών, οι πιστώσεις που χορηγούνται κάθε έτος από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την πλήρωση νέων θέσεων του κάθε είδους προσωπικού κατανομούνται στα Τμήματα, για τα μεν Πανεπιστήμια με απόφαση της Συγκλήτου και για τα Τ.Ε.Ι. με απόφαση της Συνέλευσης (άρθρο 5 παρ. 6 του ν. 3549/2007). Οι πιστώσεις που διατίθενται κατ' έτος σε κάθε Α.Ε.Ι., στα πλαίσια του τετραετούς ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγράμματος, για την πρόσληψη προσωπικού, μπορούν να διατεθούν είτε για πρόσληψη μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., αναλόγως των αναγκών του οικείου Α.Ε.Ι. (άρθρο 5 παρ. 7 του ν. 3549/2007).

7. Εξαιρούνται των κατά τα ανωτέρω διαδικασιών προγραμματισμού νέων θέσεων, οι περιπτώσεις προκηρξων θέσεων για εξέλιξη των υπηρετούντων κάθε φορά μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Π., για τις οποίες ακολουθούνται οι ήδη ισχύουσες διαδικασίες (άρθρο 5 παρ. 8 του ν. 3549/2007).

8. Τα Α.Ε.Ι. συμμετέχουν στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους με τα έσοδά τους από τρίτες πηγές, από τις προσόδους της περιουσίας τους και από άλλες πηγές και έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των πόρων που προέρχονται τόσο από την περιουσία τους και άλλες πηγές όσο και από την κρατική επιχορήγηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

Γραμματέας Α.Ε.Ι.

Άρθρο 59

Προσόντα Γραμματέα

Τα προσόντα που απαιτούνται για την πλήρωση της θέσης του Γραμματέα του Α.Ε.Ι. είναι κατ' ελάχιστον:

- α) πτυχίο Α.Ε.Ι., β) τουλάχιστον πενταετής τεκμηριωμένη προϋπηρεσία και εμπειρία σε θέματα οικονομικής διαχείρισης και διοίκησης και γ) άριστη γνώση και, σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων με άριστη γνώση, πολύ καλή γνώση τουλάχιστον μιας (1) ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση της αγγλικής.

Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών, πιστοποιημένη γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών, προϋπηρεσία σε ανάλογη θέση σε Α.Ε.Ι. και άλλα πρόσθετα προσόντα συνεκτιμώνται.

Ο υποψήφιος για την πλήρωση της θέσης πρέπει να έχει τα προσόντα και να μην συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 60

Διαδικασία εκλογής - Θητεία Γραμματέα

1. Ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. εκλέγεται από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση του οικείου ιδρύματος και διορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή Προέδρου του Α.Ε.Ι.

2. Η εκλογή από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση γίνεται με βάση αξιολογική κατάταξη μετά από δημόσια προ-

κήρυξη, η οποία δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας και ταυτοχρόνως κοινοποιείται σε όλα τα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα της χώρας. Η ανακοίνωση της προκήρυξης καταχωρίζεται επίσης υποχρεωτικά στο επίσημο έντυπο του οικείου Α.Ε.Ι. εφόσον κυκλοφορεί, στην ιστοσελίδα του οικείου Α.Ε.Ι. και στις ιστοσελίδες των Υπουργείων Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών.

3. Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, η οικεία Σύγκλητος ή Συνέλευση συγκροτεί ειδική επιτροπή επιλογής που απαρτίζεται από μέλη της, εκτός από τον Πρύτανη ή Πρόεδρο του Α.Ε.Ι. που δεν μετέχει στην επιτροπή επιλογής. Στην επιτροπή αυτή συμμετέχει υποχρεωτικά ο προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας του ιδρύματος, εφόσον υπάρχει.

4. Η επιτροπή επιλογής συντάσσει πλήρως αιτιολογημένη εισηγητική έκθεση με αξιολογική κατάταξη όλων των υποψηφίων, στην οποία αναλύεται το έργο και η προσωπικότητά τους. Η επιτροπή δύναται να καλέσει όλους τους υποψηφίους σε προφορική συνέντευξη, στην οποία τηρούνται πάντοτε πρακτικά που συνοδεύουν την εισηγητική έκθεση. Η έκθεση κοινοποιείται στη Σύγκλητο ή Συνέλευση του ιδρύματος τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.

5. Η Σύγκλητος ή Συνέλευση αποφασίζει αιτιολογημένα και, εφόσον προβεί σε επιλογή υποψηφίου, διαβιβάζει την απόφασή της στον Πρύτανη ή Πρόεδρο για την έκδοση της πράξης διορισμού. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται επίσης στους υποψηφίους μαζί με την εισηγητική έκθεση.

6. Ο Πρύτανης ή Πρόεδρος μπορεί να αναπέμψει το θέμα στη Σύγκλητο ή Συνέλευση μόνο για λόγους νομιμότητας. Μετά την έκδοση της πράξης διορισμού αυτή κοινοποιείται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την άσκηση ελέγχου νομιμότητας.

7. Μετά την πλήρωση της θέσης του Γραμματέα και την ανάληψη των καθηκόντων του, η θέση του Προϊσταμένου Γραμματείας ή Γενικού Γραμματέα του Α.Ε.Ι. καταργείται (άρθρο 6 παρ. 8 του ν. 3549/2007).

8. Η θητεία του Γραμματέα είναι τετραετής, δυνάμενη να ανανεωθεί με όμοιο τρόπο για μία (1) μόνο φορά. Η θέση επαναπροκηρύσσεται σε περίπτωση:

- α) πρόωρης λήξης της θητείας,
- β) μη ανανέωσης της θητείας από τη Σύγκλητο ή Συνέλευση του οικείου Α.Ε.Ι. και
- γ) συμπλήρωσης δύο (2) πλήρων θητειών.

9. Ο Γραμματέας αποχωρεί αυτοδικαίως μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του. Επιτρέπεται η πρόωρη λήξη της θητείας του με αιτιολογημένη απόφαση της οικείας Συγκλήτου ή Συνέλευσης για οπούδαίο λόγο σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων του, αζημίως για το ίδρυμα και το Δημόσιο.

Άρθρο 61

Αρμοδιότητες Γραμματέα

1. Ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. έχει, εκτός από τις αρμοδιότητες του (πρώην) Προϊσταμένου Γραμματείας ή Γενικού Γραμματέα κατά το άρθρο 4 του π.δ. 388/1983 (Α' 141) και τις αρμοδιότητες που ορίζει ο νόμος ή του εκχωρούν τα όργανα διοίκησης του ιδρύματος, ευρείες οικονομικές και διοικητικές αρμοδιότητες για την καλύτερη εξυπηρέτηση του έργου των οργάνων και τον αποτελεσματικότερο συντονισμό και διεύθυνση του έργου των οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών του οικείου Α.Ε.Ι. Οι αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) τη διοικητική εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών, διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών του Α.Ε.Ι. και την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους,
- β) τη συμμετοχή του, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στη Σύγκλητο ή Συνέλευση και στο Πρυτανικό Συμβούλιο ή

Συμβούλιο του αντίστοιχου Α.Ε.Ι. και

γ) τη μέριμνα για την εκτέλεση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Α.Ε.Ι. και την τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού του.

2. Επιπλέον, ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. έχει τις ακόλουθες συμβουλευτικές-γνωμοδοτικές αρμοδιότητες κυρίως σε θέματα οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης:

- α) Συμμετέχει στην κατάρτιση του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος.
  - β) Εισηγείται στα αρμόδια συλλογικά όργανα του ιδρύματος για την έγκριση του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και συντάσσει τον ετήσιο απολογισμό αυτού.
  - γ) Συμμετέχει στην κατάρτιση και συνυπογράφει τον ετήσιο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό του ιδρύματος.
  - δ) Παρακολουθεί την εφαρμογή του προϋπολογισμού του ιδρύματος στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών.
  - ε) Συντονίζει και εισηγείται αναδιρθρώσεις των διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών υπηρεσιών του ιδρύματος.
  - στ) Συμμετέχει στη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ιδρύματος σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π.
  - ζ) Εισηγείται για την επωφελέστερη δυνατή αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του ιδρύματος καθώς και για την εκποίησή τους, εφόσον η αρμοδιότητα αυτή δεν ανήκει σε ειδικό νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Α.Ε.Ι., που έχει ιδρυθεί κατά τις κείμενες διατάξεις.
  - η) Εισηγείται στα αρμόδια όργανα για την επωφελέστερη δυνατή και χρηστή διαχείριση των κάθε είδους οικονομικών πόρων του ιδρύματος.
  - θ) Διευκολύνει και υποστηρίζει με κάθε πρόσφορο τρόπο την Υπηρεσία Εσωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου του ιδρύματος για την ομαλή, απρόσκοπτη και αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της.
  - ι) Εισηγείται τη λήψη των μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης κάθε ακαδημαϊκής μονάδας του ιδρύματος στο βαθμό που αναφέρονται σε θέματα της αρμοδιότητάς του.
  - ια) Παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του ιδρύματος.
  - ιβ) Εισηγείται στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για την εξεύρεση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
  - ιγ) Εισηγείται για την επωφελέστερη δυνατή χρησιμοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του ιδρύματος.
  - ιδ) Εισηγείται για τη σκοπιμότητα και την διαδικασία εκτέλεσης έργων, υλοποίησης μελετών, προμηθειών εξοπλισμού και αναλωσίμων και ανάθεσης υπηρεσιών, ανεξαρτήτως ποσού.
  - ιε) Συντάσσει ετήσια έκθεση για τα θέματα της αρμοδιότητάς του την οποία υποβάλλει στη Σύγκλητο ή Συνέλευση τρεις (3) μήνες μετά τη λήξη κάθε οικονομικού έτους και, μέσω αυτής, στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
3. Καμία απόκλιση ή υπέρβαση από τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. ή τον προϋπολογισμό έργου ή προμήθειας ή υπηρεσίας και καμία μεταφορά κονδυλίων από κωδικό σε κωδικό του προϋπολογισμού του ιδρύματος δεν επιτρέπεται χωρίς ειδικά αιτιολογημένη γνώμη του Γραμματέα.
4. Όλα τα όργανα του Α.Ε.Ι. υποχρεούνται να συντρέχουν το Γραμματέα του ιδρύματος στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Άρθρο 62

Γραμματεία υποστήριξης

Τον Γραμματέα επικουρεί στο έργο του γραμματεία αποτελούμενη από τρεις (3) έως πέντε (5) ειδικούς επιστήμονες σε θέματα οικονομικών και λογιστικής και δύο (2) έως τρία (3) μέλη διοικητικού προσωπικού δυνατόν να προσληφθούν ή να μετακινηθούν από άλλες υπηρεσίες του Α.Ε.Ι. Κατά τα λοιπά η σύνθεση και ο τρόπος στελέχωσης της γραμματείας υποστηρίξης του Γραμματέα του ιδρύματος που δεν εντάσσεται στη διοικητική ιεραρχία του καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ'

Εκλογικές διαδικασίες ανάδειξης οργάνων διοίκησης

Άρθρο 63

Προκήρυξη εκλογών – Ανακήρυξη υποψηφίων – Εκλογικοί κατάλογοι

1. Η προκήρυξη των εκλογών προς ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης κάθε Α.Ε.Ι. γίνεται από το οικείο Πρυτανικό Συμβούλιο ή τα αρμόδια κατά περίπτωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία όργανα του Τ.Ε.Ι.
2. Οι υποψηφιότητες υποβάλλονται στο Πρυτανικό Συμβούλιο ή στα αρμόδια κατά περίπτωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία όργανα του Τ.Ε.Ι. με αίτηση των ενδιαφερομένων.
3. Για την εκλογή Πρύτανη ή Προέδρου και Αντιπρυτάνων ή Αντιπροέδρων καταρτίζεται ενιαίο ψηφοδέλτιο για κάθε συνδυασμό, στον οποίο περιλαμβάνονται ο υποψήφιος Πρύτανης ή Πρόεδρος και οι υποψήφιοι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι, τους οποίους αυτός επιλέγει και προτείνει για εκλογή.
4. Οι υποψήφιοι ανακηρύσσονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή των αρμόδιων, κατά περίπτωση, οργάνων των Τ.Ε.Ι., η οποία εκδίδεται εντός δέκα ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων.
5. Η εκλογή γίνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους, τους οποίους συντάσσει η Γραμματεία του ιδρύματος και της οικείας Σχολής ή Τμήματος για κάθε προβλεπόμενη κατά νόμο κατηγορία εκλεκτόρων και εγκρίνει το Πρυτανικό Συμβούλιο ή τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα των Τ.Ε.Ι. Οι κατάλογοι αυτοί οριστικοποιούνται ένα (1) μήνα πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.
6. Όπου εκ του νόμου προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπων των φοιτητών στις εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι., η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών γίνεται από το νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε τμήματος, ή εφόσον στο πλαίσιο της συλλογικής τους αυτονομίας οι φοιτητές έχουν επιλέξει να έχουν ενιαίο σύλλογο, από τους εκπροσώπους που αναδεικνύονται από τους εγγεγραμμένους φοιτητές του τμήματος με χωριστή ψηφοφορία για κάθε τμήμα.

Άρθρο 64

Ζητήματα εκλογικής διαδικασίας

1. Την ευθύνη διεξαγωγής της ψηφοφορίας έχει το Πρυτανικό Συμβούλιο ή τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα των Τ.Ε.Ι., τα οποία για το σκοπό αυτό διορίζουν πενταμελή κεντρική εφορευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Α.Ε.Ι. Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή των αρμόδιων κατά περίπτωση οργάνων των Τ.Ε.Ι. μπορεί να ορίζονται περισσότερα του ενός εκλογικά τμήματα και να συγκροτούνται για την περίπτωση αυτή αντίστοιχες εφορευτικές επιτροπές. Μεταξύ των διορισθέντων μελών της εφορευτικής επιτροπής διεξάγεται κλήρωση για την ανάδειξη του προέδρου της. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής αναπληρώνονται από ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

Η εφορευτική επιτροπή έχει δική της σφραγίδα. Η εφορευτική επιτροπή έχει την ευθύνη, σε συνεργασία με τη Γραμματεία του οικείου Α.Ε.Ι., για την τοποθέτηση της κάλπης και τη διαμόρφωση του χώρου, κατάλληλα για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, μία (1) ημέρα πριν από αυτή.

2. Για τα ψηφοδέλτια χρησιμοποιείται λευκό χαρτί, είναι μόνο έντυπα και φέρουν όλα τις ίδιες διαστάσεις, όπως αυτές καθορίζονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου. Σε κάθε εκλογικό τμήμα διτίθενται και λευκά ψηφοδέλτια, τα οποία είναι από το ίδιο χαρτί, έχουν τις ίδιες διαστάσεις και δεν πρέπει να έχει γραφεί τίποτε σε αυτά με κανένα τρόπο.
3. Οι εκλογικοί φάκελοι είναι ομοιόμορφοι, από αδιάφανο χαρτί λευκής απόχρωσης. Οι φάκελοι σφραγίζονται και μονογράφονται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής και στη συνέχεια διανέμονται στους εκλέκτορες συνοδευόμενοι από πλήρη σειρά από ψηφοδέλτια, συμπεριλαμβανομένου και του λευκού.
4. Η παραβίαση των αναφερόμενων στη διαδικασία εκλογής προθεσμιών δημιουργεί πειθαρχική ευθύνη του προέδρου και των μελών των εφορευτικών επιτροπών.
5. Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή των αρμόδιων κατά περίπτωση οργάνων των Τ.Ε.Ι. καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή των εκλογών προς ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του οικείου Α.Ε.Ι.

Άρθρο 65

Διεξαγωγή της ψηφοφορίας - Επαναληπτική εκλογή

1. Τα μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι. εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από όσους έχουν δικαίωμα κατά το νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος να συμμετέχουν στην εκλογή.
2. Η ψηφοφορία διεξάγεται σε συγκεκριμένο χώρο, ημερομηνία και ώρα. Για κάθε εκλογικό τμήμα, εφόσον υπάρχουν περισσότερα του ενός, ορίζεται ιδιαίτερο κατάστημα ψηφοφορίας και η ψηφοφορία διεξάγεται ενώπιον της οικείας εφορευτικής επιτροπής.
3. Κατά την ψηφοφορία μπορούν να παρίστανται αντιπρόσωποι των υποψηφίων ή των υποψηφίων συνδυασμών. Οι εκλέκτορες ψηφίζουν με επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ή ακαδημαϊκής τους ταυτότητας ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου.
4. Στα εκλεκτορικά σώματα που είναι αρμόδια για την εκλογή των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. και των Σχολών ή Τμημάτων τους μπορούν να συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., τα οποία βρίσκονται σε άδεια, διακόπτοντας την άδειά τους.
5. Εάν σε κάποιο εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία δεν πραγματοποιήθηκε για οποιοδήποτε λόγο, αυτή επαναλαμβάνεται σε νέα ημερομηνία που δεν μπορεί να απέχει περισσότερες από έξι (6) ημέρες από τη διεξαχθείσα ψηφοφορία.
6. Εάν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση διατάξεων του νόμου ή για πλημμέλειες εν γένει, είτε στο σύνολό της, είτε σε ορισμένα εκλογικά τμήματα, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται σε όσα τμήματα ακυρώθηκε η εκλογή εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών. Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας για το λόγο αυτό δεν επιτρέπεται η πρόταση και ανακήρυξη νέων υποψηφίων και η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αρχική ψηφοφορία.

Άρθρο 66

Διαλογή ψήφων - Ενστάσεις - Πρακτικό εκλογής

1. Όταν παρέλθει η ορισμένη από το πρόγραμμα των εκλογών ώρα λήξης της ψηφοφορίας, ο πρόεδρος της

εφορευτικής επιτροπής κηρύσσει τη λήξη της ψηφοφορίας, οι πόρτες του εκλογικού τμήματος κλείνουν, αποσφραγίζεται και ανοίγεται η κάλη και καταμετρώνται και αριθμούνται τα ψηφοδέλτια.

2. Εάν κατά το άνοιγμα της κάλης και την καταμέτρηση των σφραγισμένων φακέλων που βρίσκονται σε αυτήν προκύψει διαφορά μεταξύ του αριθμού των φακέλων και του αριθμού των εκλεκτόρων που ψήφισαν, επαναλαμβάνεται η αριθμηση. Οι φάκελοι που δεν φέρουν σφραγίδα και μονογραφία αφαιρούνται. Εάν οι φάκελοι είναι πλεονάζοντες, όλοι οι φάκελοι τοποθετούνται πάλι στην κάλη και αφαιρούνται στην τύχη τόσοι φάκελοι όσοι είναι και οι πλεονάζοντες.

3. Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο εάν δεν είναι έντυπο, εάν έχει αλλοιωθεί το περιεχόμενό του, εάν εκτυπώθηκε σε χαρτί που ολοφάνερα διαφέρει από τα υπόλοιπα ψηφοδέλτια, εάν έχει διαφορετικό σχήμα ή διαστάσεις, εάν βρεθεί στον ίδιο φάκελο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, εάν βρεθεί σε διαφορετικό φάκελο από αυτούς που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ψηφοφορία, καθώς και εάν έχει λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία που οπωσδήποτε σημειώνονται σε οποιαδήποτε πλευρά του φακέλου ή του ψηφοδελτίου, αποτελούν διακριτικό γνώρισμα και παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας. Εάν το ψηφοδέλτιο έχει διαγραφές, εγγραφές ή διορθώσεις που καθιστούν αμφίβολο το περιεχόμενό του, καθώς και εάν υπάρχουν σημειωμένα στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, το ψηφοδέλτιο αυτό είναι άκυρο, εφόσον κριθεί ότι τα παραπάνω συνιστούν διακριτικά γνωρίσματα που παραβιάζουν προδήλως το απόρρητο της ψηφοφορίας.

4. α) Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών μπορεί να υποβάλει για οποιοδήποτε λόγο καθένας που ανακηρύχθηκε υποψήφιος κατά την εκλογή αυτή, αλλά δεν ανακηρύχθηκε σε θέση οργάνου διοίκησης, καθώς και κάθε εκλέκτορας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους.

β) Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών μπορεί να υποβάλει κάθε εκλέκτορας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπός του ενώπιον της οικείας εφορευτικής επιτροπής του τμήματος ή της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής χωρίς να διακόπτεται η ψηφοφορία. Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως έως τη σύνταξη του πρακτικού εκλογής και καταχωρίζονται υποχρεωτικά σε αυτό. Αρμόδια για να αποφανθεί επί των ενστάσεων είναι η κεντρική εφορευτική επιτροπή στην οποία διαβιβάζονται από τις επιτροπές των εκλογικών τμημάτων μαζί με το πρακτικό εκλογής. Η απόφαση της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

γ) Λόγοι ένστασης είναι ιδίως η έλλειψη νομίμων προσόντων αυτών που ανακηρύχθηκαν σε θέση οργάνου διοίκησης ή νομικό κώλυμα ανακήρυξής τους, η παράβαση νόμου κατά τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και σφάλματα κατά τη διαλογή των ψήφων.

5. Οι εφορευτικές επιτροπές των εκλογικών τμημάτων τηρούν σχετικό πρακτικό στο οποίο αναγράφονται εκτός των συνήθων στοιχείων ο αριθμός: α) των εγγεγραμμένων, β) αυτών που ψήφισαν, γ) των έγκυρων, άκυρων ή λευκών ψηφοδελτίων και δ) των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού. Αναγράφεται επίσης ο αριθμός τον οποίο φέρει κάθε ψηφοδέλτιο που έλαβε κάθε συνδυασμός. Το πρακτικό και το πρωτόκολλο ψηφοφορίας υπογράφονται από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής. Μετά το πέρας της διαλογής των ψήφων οι εφορευτικές επιτροπές των τμημάτων τοποθετούν μέσα σε φάκελο το πρακτικό, τους εκλογικούς καταλόγους και τα ψηφοδέλτια τακτοποιημένα κατά συνδυασμό. Μετά την υπογραφή του πρακτικού, ο πρόεδρος κάθε επιτροπής διαβιβάζει το πρακτικό εκλογής με όλα τα παραπάνω στοιχεία στην κεντρική εφορευ-

τική επιτροπή, η οποία ανακοινώνει τα αποτελέσματα των εκλογών στα τμήματα και τα γνωστοποιεί στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

6. Για την εκλογή των υποψηφίων, η κεντρική εφορευτική επιτροπή, αφού ελέγξει τα στοιχεία των φακέλων των εφορευτικών επιτροπών των τμημάτων, συντάσσει τελικό συνολικό πρακτικό στο οποίο περιέχονται, εκτός των συνήθων στοιχείων ο αριθμός: α) του συνόλου των εγγεγραμμένων, κατά κατηγορία εκλεκτόρων, β) αυτών που ψήφισαν, κατά κατηγορία εκλεκτόρων, γ) των έγκυρων, άκυρων ή λευκών ψηφοδελτίων, δ) των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού, ε) οι αποφάσεις για τυχόν ενστάσεις που υποβλήθηκαν και στ) ποιος εκλέγεται. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής.

Άρθρο 67

Εκλογή οργάνων διοίκησης ΑΕΙ

1. Ο Πρύτανης ή Πρόεδρος και οι Αντιπρυτάνεις ή Αντιπρόεδροι κάθε Α.Ε.Ι. εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του ιδρύματος, ii) των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του ιδρύματος και iii) των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού του ιδρύματος που έχει κατά το νόμο δικαίωμα συμμετοχής. Το ποσοστό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος συνδυασμός υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο συνδυασμός από καθένα από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων, τούτων πολλαπλασιαζόμενων με τους προβλεπόμενους από το νόμο συντελεστές βαρύτητας για κάθε κατηγορία εκλεκτόρων και ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης καθεμιάς από τις τρεις κατηγορίες αυτές. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία κανένας από τους υποψήφιους συνδυασμούς δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων μελών του εκλεκτορικού σώματος ή εάν υπάρξει ισοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη ημέρα μεταξύ των δύο συνδυασμών που έλαβαν την πλειοψηφία, οπότε εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση νέας ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή. Μετά το πέρας της εκλογής εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Για τα Τ.Ε.Ι. ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1404/1983, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 68

Εκλογή οργάνων διοίκησης Σχολών ή Τμημάτων

1. α) Ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος του Τμήματος εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος, ii) των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος και iii) των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού του οικείου Τμήματος που έχει κατά το νόμο δικαίωμα συμμετοχής. Οι εκλέκτορες συγκαλούνται ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του απερχόμενου Προέδρου ή Προϊσταμένου ή, το αργότερο, δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την καθ' οποιονδήποτε τρόπο κένωση της θέσης του. Το ποσοστό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο υποψήφιος από καθεμιά από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων, τούτων πολλαπλασιαζόμενων με τους προβλεπόμενους από το νόμο συντελεστές βαρύτητας για κάθε κατηγορία εκλεκτόρων και ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης καθεμιάς από τις τρεις κατηγορίες αυτές. Η

ψηφοφορία είναι μυστική και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων μελών του εκλεκτορικού σώματος. Εάν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους υποψηφίων. Στην περίπτωση αυτή εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τις περισσότερες ψήφους. Μοναδικός υποψήφιος Πρόεδρος ή Προϊστάμενος δεν εκλέγεται, εάν δεν συγκεντρώσει τουλάχιστον το 1/3 των ψήφων του εκλεκτορικού σώματος. Μετά το πέρας της εκλογής για τα πανεπιστήμια εκδίδεται σχετική διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στα Τ.Ε.Ι. τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται στο Διευθυντή της οικείας Σχολής, ο οποίος εκδίδει τη διαπιστωτική πράξη εκλογής Προϊσταμένου Τμήματος. Σε περίπτωση αδυναμίας εκλογής Προέδρου ή Προϊσταμένου για οποιοδήποτε λόγο ορίζεται προσωρινός Πρόεδρος ή Προϊστάμενος, μέχρι ένα (1) ακαδημαϊκό έτος, με απόφαση της Συγκλήτου ή του Συμβουλίου του Α.Ε.Ι., και επαναλαμβάνεται μέσα στο ίδιο έτος η εκλογή για την κάλυψη του υπολοίπου χρόνου της θητείας.

β) Η θητεία των Προέδρων ή Προϊσταμένων των Τμημάτων είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί ακόμη μία (1) συνεχή φορά. Στην περίπτωση αυτή οι Πρόεδροι ή Προϊστάμενοι Τμημάτων δεν μπορούν να επανεκλεγούν πριν περάσουν δύο (2) χρόνια από τη λήξη της τελευταίας θητείας τους. Δεν επιτρέπεται η εκλογή Προέδρων ή Προϊσταμένων Τμημάτων για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά. Ως θητεία για την εφαρμογή της διάταξης αυτής νοείται η χρονική περίοδος ανάμεσα σε δύο (2) εκλογικές διαδικασίες.

2. α) Ο Κοσμήτορας αναδεικνύεται κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρόεδρο του Τμήματος. Το αντίστοιχο σώμα εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο των εκλεκτορικών σωμάτων για την εκλογή των Προέδρων των Τμημάτων που ανήκουν στη Σχολή. Ο Κοσμήτορας αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος που χρονικά προηγείται η διαπιστωτική πράξη της εκλογής του. Το ειδικό σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Κοσμήτορα της Σχολής συγκαλείται από τον οικείο Κοσμήτορα ένα (1) μήνα πριν τη λήξη της θητείας του ή, το αργότερο, δεκαπέντε (15) μέρες μετά την καθ' οποιονδήποτε τρόπο κένωση της θέσης του. Εάν δεν υπάρχει Κοσμήτορας ή εάν ο υπάρχων παραμελεί να συγκαλέσει το εκλεκτορικό σώμα, το συγκαλεί ο Πρύτανης του οικείου Α.Ε.Ι.

β) Ο Διευθυντής Σχολής αναδεικνύεται κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. Οι εκλογές για την ανάδειξη Διευθυντή Σχολής προκηρύσσονται από τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ι., ο οποίος έχει και την ευθύνη για τη σύγκληση του σώματος εκλεκτόρων και την όλη διεξαγωγή της ψηφοφορίας. Μετά το πέρας της εκλογικής διαδικασίας εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. Σε περίπτωση μη εκλογής Διευθυντή Σχολής για οποιοδήποτε λόγο διορίζεται για ένα έτος με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. προσωρινός Διευθυντής μέλος Ε.Π. μιας των τριών πρώτων βαθμίδων και επαναλαμβάνεται μέσα στο ίδιο έτος η εκλογή για την κάλυψη του υπολοίπου χρόνου της θητείας.

3. Για την εκλογή Διευθυντή και μελών Συμβουλίου Κ.Ξ.Γ.Φ.Α. ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

4. Για την εκλογή προϊσταμένου τμήματος στο Τ.Ε.Ι. και υπεύθυνου Τομέα μέχρι 31.8.2014 ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2916/2001, όπως συμπληρώθηκαν και ισχύουν με το ν. 3404/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

Φύλαξη και εποπτεία Α.Ε.Ι.

Άρθρο 69

Φύλαξη - Εποπτεία

1. α) Η Σύγκλητος ή Συνέλευση ή, με εξουσιοδότησή της, το Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο του οικείου Α.Ε.Ι. ορίζει για κάθε κτίριο ή συγκρότημα κτιρίων του ιδρύματος Επόπτη και, όπου απαιτείται, Βοηθό Επόπτη, στους οποίους αναθέτει την εποπτεία κτιρίου ή συγκροτήματος κτιρίων του Α.Ε.Ι.

β) Ο Επόπτης και ο Βοηθός Επόπτη μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή άλλο μέλος του λοιπού διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού του ιδρύματος, ο Γραμματέας του Α.Ε.Ι. ή μόνιμος διοικητικός υπάλληλος του ιδρύματος με βαθμό Α' ή Β'.

γ) Ο Επόπτης έχει την εποπτεία του κτιρίου και φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία, την επισκευή, τη συντήρηση, την καθαριότητα και την ασφάλεια του κτιρίου. Συνεργάζεται για το σκοπό αυτό με τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής, τους Προέδρους ή Προϊσταμένους των Τμημάτων, τους Διευθυντές ή Υπεύθυνους Τομέων, Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων και Κλινικών, με τους Επόπτες όμορων κτιρίων, με το οριζόμενο στην Εποπτεία προσωπικό της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, με το τεχνικό προσωπικό που ορίζεται από τον Διευθυντή της Τεχνικής Υπηρεσίας, καθώς και με τις αρχές διοίκησης του Α.Ε.Ι. για την επίλυση σοβαρών προβλημάτων που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν διαφορετικά.

δ) Ο Επόπτης συνεργάζεται επίσης με τις αρχές διοίκησης του Α.Ε.Ι., τον Κοσμήτορα ή Διευθυντή της Σχολής, τους Προέδρους ή Προϊσταμένους των Τμημάτων και με τους επιβλέποντες μηχανικούς του κτιρίου για την εκτέλεση νέων έργων, προσθηκών και διαρρυθμίσεων στο χώρο ευθύνης της Εποπτείας.

ε) Ο Επόπτης προϊστάται όλου του προσωπικού της Εποπτείας του κτιρίου (επιστάτες, θυρωροί, φύλακες, νυκτοφύλακες, καθαρίστριες, τεχνίτες κ.ά.) και υπογράφει όλες τις αναγκαίες βεβαιώσεις, παρουσιολόγια, αιτήσεις αδειών κ.λπ. που αφορούν στο προσωπικό αυτό. Ο Επόπτης είναι υπεύθυνος για όλους τους εξωτερικούς και εσωτερικούς χώρους του κτιρίου ή του συγκροτήματος κτιρίων και διδαστηρίων και για τους λοιπούς χώρους Τομέων, Εργαστηρίων, Κλινικών, Σπουδαστηρίων, Βιβλιοθηκών, συνεδριακών χώρων, μουσείων, γραφείων διοίκησης κ.λπ. και τον εξοπλισμό τους.

2. Ο Διευθυντής της Τεχνικής Υπηρεσίας ορίζει για το χώρο ευθύνης κάθε Εποπτείας:

α) έναν υπεύθυνο Πολιτικό Μηχανικό ή Αρχιτέκτονα πτυχιούχο Α.Ε.Ι. υποβοηθούμενο στο έργο του, εάν κρίνεται αναγκαίο, από έναν Πολιτικό Υπομηχανικό του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων της Τεχνικής Υπηρεσίας του οικείου Α.Ε.Ι., ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση διαφόρων έργων, τη συντήρηση και την καλή κατάσταση του κτιρίου ή του συγκροτήματος κτιρίων από απόψεως στατικής και δομικής επάρκειας, και β) έναν υπεύθυνο Μηχανολόγο Μηχανικό πτυχιούχο Α.Ε.Ι. υποβοηθούμενο στο έργο του, εάν κρίνεται αναγκαίο, από έναν Μηχανολόγο-Ηλεκτρολόγο Υπομηχανικό του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων της Τεχνικής Υπηρεσίας του οικείου Α.Ε.Ι., ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση και την άψογη λειτουργία των πάσης φύσεως ηλεκτρομηχανολογικών (Η/Μ) μηχανημάτων και εγκαταστάσεων του κτιρίου ή του συγκροτήματος κτιρίων.

3. Για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία κάθε κτιρίου ή συγκροτήματος κτιρίων ορίζεται από τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες το ακόλουθο προσωπικό για κάθε Εποπτεία:

α) επιστάτης ή επιστάτες, όπου απαιτούνται, β) θυρωρός ή θυρωροί, όπου απαιτούνται, γ) φύλακας ή φύλακες, όπου απαιτούνται, δ) νυκτοφύλακας ή νυκτοφύλακες, όπου απαιτού-

νται,
ε) καθαρίστρια ή καθαρίστριες, όπου απαιτούνται,
στ) ηλεκτρολόγοι (τεχνίτες ηλεκτρικών εγκαταστάσεων), όπου απαιτούνται,
ζ) υδραυλικοί (τεχνίτες υδραυλικών εγκαταστάσεων), όπου απαιτούνται, και
η) θερμαστές (τεχνίτες λεβητοστασίων), όπου απαιτούνται.
4. Για την αποτελεσματικότερη φύλαξη του ιδρύματος και της περιουσίας του μπορεί με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου ή Συμβουλίου του οικείου Α.Ε.Ι. να προσληφθεί επιπλέον προσωπικό με αποκλειστική ευθύνη τη φύλαξη των εξωτερικών και εσωτερικών κοινόχρηστων χώρων του κτιρίου ή του συγκροτήματος κτιρίων και του εξοπλισμού τους, σε περίπτωση που το προσωπικό της προηγούμενης παραγράφου κρίνεται ότι δεν επαρκεί για την επίτευξη του σκοπού αυτού.
5. Η υπηρεσία φύλαξης του οικείου Α.Ε.Ι. (θυρωροί, φύλακες, νυκτοφύλακες) λειτουργεί σε 24ωρη βάση και κατά τις διακοπές και αργίες. Το Πρυτανικό Συμβούλιο ή Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αλλάζει την ώρα έναρξης και λήξης ή να περιορίζει τις ώρες εργασίας κατά τις ημέρες των διακοπών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄
Τελικές διατάξεις
Άρθρο 70
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του Κανονισμού αυτού αρχίζει από τη δημο-

σίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ